

CHEIA
MANUALULUI COMPLET DE LIMBA
ESPERANTO
IN ZECE LECTIUNI!

DE

DR. G. ROBIN
Fost Asistent la Universitate
Instructorul și Președintele Societății Esperantiste Române

BUCUREȘTI
EDITURA ESPERANTO
STRADA I. C. BRĂȚIANU 5

1909

Toate drepturile rezervate

PREȚUL. LEI 0.60.

SOCIETATEA ESPERANTISTA ROMINA

Fondată la 27 Septembrie 1907

Președinte de onoare:

Dr. Demofthen, Profesor la Facultatea de Medicină din București.

Membri de onoare:

Imaculata **M. Frolo**, autoarea primei cărți românești de Esperanto (1889); **D-l Th. Cart**, Paris; **D-l N. P. Evatifeieff**, Sofia.

Președinte activ:

Dr. G. Robin, fost Asistent la Universitate.

Secretar:

I. Giuglea.

SEDIUL: STR. I. C. BRATIANU 5, BUCUREȘTI

Societatea are ca scop exclusiv propagarea limbii internaționale auxiliare **ESPERANTO**, păstrând cea mai strictă neutralitate față de orice chestiune religioasă, politică sau socială.

Pentru propagarea limbii ea organizează:

- 1) Cursuri publice și gratuite, examene, concursuri.
- 2) Fondarea de grupuri esperantiste.
- 3) Expozițiuni, conferințe, biblioteci esperantiste.
- 4) Congrese, excursii, serbări, etc.
- 5) Publicațiuni în și despre Esperanto.

Cotizațiunea anuală lei 0,20 care se poate plăti și trimestrial.

Organ oficial al societății este:

RUMANA ESPERANTISTO

revistă scrisă în Esperanto și românește.

Se trimite gratuit membrilor societății. Abonament anual lei 4.

CHEIA
MANUALULUI COMPLET DE LIMBA
ESPERANTO
IN ZECE LECTIUNI

DE

DR. G. ROBIN

Fost Asistent în Universitate
Intencelorul și Președintele Societății Esperantiste Române

BUCUREȘTI
EDITURA ESPERANTO
STRADA I. C. BRĂȚIANU 5

—
1909
Toate drepturile rezervate

LECȚIUNEA ÎNȚIA

TEMA 1

Cuvințele de trinduz: Bunică, părinți, noră, femeie, soție, în mic, logodnică (niresană), bătrîn, rău, fiică, soră, de soț, doamnă, bunici, urît, găină, rece, pișică (fem.), grădere, socru, nepoată (de fiu), vară, vacă, servitoare, domnișoară, trist, mătușă, fiial, efin, naș, fiu, fiu vitreg, străbună, străvechiu, a boteză, nume de botez, nuntă (serbare a căsătoriei), copil de țită.

Cuvințele de format: Virina, felico, nevino, najbarino, malkontanta, loșepatroj, infane, malanike, geșiancoj, kresko, permeso, nuna, duonpatrino, pranepino, prauvo, baptopatrino, praurbo, orfino, knabino.

TEMA 2

Familia este mare. Bunicul este bătrîn. Pasărea eintă bine. Somnul tată și tindrul fiu sint veseli. Verii și nepoții cetese. Domnul străin are un clinic. Andrei are pasărea și Ștefana păpușă. Copilul văduvei sorie urît. În oraș sint străzi cu trotuare și în sat sint șosele cu praș și noroiu. Unchiul adună flori frumoase în grădină și face un buchet. Cine vine la casa părintească? Un grup mic de amici. Omul, care este mulțumit și bun, este ferioit. În curte ointă nu cocoa. Copilul trebuie să cetesească adesea și nu să se joace întotdeauna. Oare unicul are încă pasărea cea mică? Nu, domnișoară. Rozu și crinul sint flori. Această floare mirosea bine. Ce cetește băiatul? Aceasta. Nobilul tutore crește pe orfan în cercul familiei. Tatăl Mariei este tată vitreg. Sămînța bună întotdeauna incolțește. Nefericirea rareori vine singură. Cine trebuie, acela poate. Cine nu riscă, acela nu are.

TEMA 3

La ceva'o estas bela kaj granda. La kara nvo estas maljuna. La patrino havas filon. La hundo

bojas. La kato kaptas musojn. La belaj floroj kaj la grandaj arboj estas en la ĝardeno. La onklo havas bonajn amikojn kaj afablajn najbarojn. Kie estas la granda ŝtono? Kiu kota vilago! Sur la vilaĝa kampo kuras ĉevalo. La ĉevalino de la bofrato kuras sola sur la kampo. Ĉu la nevo skribas al la onklo? Jes, fratilino. La infanoj devas ami la gepatrojn. Ĉu la baptopatro venas hodiaŭ? Ne ankoraŭ. Kiel estas la malbonaj infanoj? La malbonaj infanoj estas ĉiam malkontentaj kaj malfeliĉaj kaj ne povas esti gajaj. La edziga ceremonio amuzas la naivajn infanojn. Ĉu ekzistas granda urbo sen bulvaroj kaj sen placoj?

TEMA 4

Matruŝa ceteŝte ŝi nepotele aleargă cu băieții tineri în sat. Soț și soție sînt soți. Oare fiica vecinului este mare? Da, domnule, dar fiica servitorului este mică și urtă. Oare fericitii logodnici sînt încă în grădina vărului bătrîn? Nu, doamnă. domnișoara este singură, logodnicul este la vecin. Oare copiii răi pot fi mulțumiți și veseli? Nu, mamă! În grădina orașului (orașencască) sînt flori frumoase. Fiul unchiului (unui unchiu), este văr. Nepotul (de fiu) scrie bunului și bătrînului bunic. Cum este vremea, băte? Vremea, doamnă și domnule (domninelor și domnilor), este astăzi reu (urtă) și rece. Călul este cu vacile pe cîmp. Pisica și cîinele sînt prieteni buni ai omului. Teodor cîntă subț urbare la umbră, pe cînd mica Gherghina mîngie. Infașă și leagănă o păpușe frumoasă. Părinții lui Nicolae nu sînt trăesc, Nicolae este orfan. Eugeniu și Maria sînt gemeni. În acel oraș antic (vechiu) sînt nobili, cari se trag din strămoși nobili. Cînd pisica se plimbă, soarecii benchetuesc.

TEMA 5

Fianco kaj fianĉino estas gefianĉoj. Hodiaŭ la infanoj ludas kaj saltas kun la junaj kuzoj sur la sablo. En la urba ĝardeno kreskas ankoraŭ belaj

Horoj kajflugas gajaj birdoj. Cu la nepoj de la najbarino estas bonaj, kara fratilino? Jes, sinjoro, sed malbelaj kaj malfeliĉaj. La bofrato de la juna najbaro estas patro de belaj knaboj kaj knabinoj (de belaj geknaboj). Kiu estas feliĉa? La bonaj homoj, sinjorino, ne estas ĉiam feliĉaj, sed la malbonaj homoj estas ĉiam malgajaj kaj malfeliĉaj. La infano lidas kun la maljuna katino de la najbarino. [La] edzo de filino estas bofilo kaj [la] edzino de filo estas bofilino. Georgo estas forta sed Aleksandro apenaŭ povas movi la grandan ŝtonon.

BUCATA DE CETIRE

Familia

Amabila bunică este cu servitoarea bătrână și cu nepoții tineri în grădina de flori. Frumoasă este astăzi vremea și caldă. Pasările zboară vesel și cântă pe copacii mari. Pe cind bunica cetește, băieții mici și fetele [mici] aleargă cu mulțumire pe nisip: aruncă mingea și se joacă cu ciinele și pisica. Acuma vin scumpii părinți cu rudele, tinere și bătrine: bunici, mătuși, cumnate, verișoare și veri. Nu este aceasta o societate frumoasă, o familie frumoasă?

INTREBĂRI

Traducere în românește și răspunsuri în Esperanto

Cine este în grădină? La afabla avino estas en la gardeno.

Unde este bunica? La avino estas en la gardeno.

Bunica este singură? Ne, la avino ne estas sola.

Cu cine este bunica? La avino estas kun la servistino kaj la junaj genepoj.

Servitoarea este tânără? Ne, la servistino estas maljuna.

Cum este vremea? La vetero estas bela kaj varma.

Ce face bunica? La avino legas.

Cine cetește? La avino.

Ce fac pasările? La birdoj gaje flugas kaj kantas.

Cine vintă pe arbori ? La birdoj.

*Ce fac băieții și fetele ? La knaboj kaj knabinoj
kuras kontente sur la sablo kaj jetas la pilkon.*

*Cu cine se joacă băieții ? La knaboj ludas kun la
hundo kaj la kato.*

Cine se joacă cu câinele ? La knaboj kaj la knabinoj.

Cine vine îndată ? La gepatroj venas baldaŭ.

*Cu cine rin părintii ? Kun la parencoj, junaj kaj
maljunaj.*

*Este această familie frumoasă ? Jes, tio estas bela
familio.*

LECȚIUNEA A DOUA

TEMA 6

Curintele de tradus : Drept, sting, la stînga, mustăți, puțin, scurt, favoriți, încet (adv.). cu glas slab, gene, minciunos (adj.). în mod minciunos, slab, socri, cuvîntel, în mod escelent, nară, chior, verzișor, barbă n cioc.

Curintele de format : Vilagano, aveto, fratineto, bușeto, bușego, gâardeneto, malbelega, patrineto, ungego, langeto, oreleto, maneto, kașego, rideto, piedeto, piedego, videti, dubeverda, dubelilua, vejneto, nigreta, nigrega.

TEMA 7

Noi avem carne și piele pe oasele noastre. Ce fețiță splendidă! Ea are părul blond, obraji roșii și ochi albaștri. Acest bărbat schiop este peste măsură nefericit, gambaie [picioarele] lui sînt slabe, el nu poate îndoi bine încheeturile genunchilor; nu numai că nu poate alerga, dar chiar abia merge încet. În general ascultăm foarte adesea glasul răului și simțem surzi pentru cuvîntul adevărului. Cîți copii are vecinul nostru Berlinez? El are doi băieți frumusei. Mare mulțime de oameni nu vrea să creadă adevărul. Sînteți orașan ori sătean? Eu sînt Craiovean și acești domni și doamne sînt Brăileni. El vorbește escelent și cuvintele lui ating la inimă. Multe persoane plîng în hohote, cînd îl ascultă. Bunica împletește coadă nepoatei. Sudoarea ti picură pe frunte și pe tîmple. Eu sfîtuiesc pe copilul fără experiență să nu atingă noroiul, dar în zadar, el nu ascultă și intră pînă la glesne. Partea de sus a coapsei, subț șold, este femurul. Eu ti sînt rudă. Mama are o mare iubire către fiul său.

TEMA 8

Cu vi vidas tiun maljunan homon kun griza barbo? Jes, kara aniko, mi lin hone vidas. Kie estas la infaneto, kiun mi aŭdas plori? Ĝi estas en

la brakoj de sia patrino, kun unu mano en ŝia ĉebrusto. Ĉu vi aŭdas tiun ĉi belegan voĉon, sinjoro? Jes, kun granda ĝojo; sed mia malfeliĉa avino ne aŭdas ĝin, ŝi estas surda. Kia mano estas tiu ĉi; ĉu estas la dekstra aŭ la maldekstra? Mi vere ne povas diri. Ĉu vi vidas nian malgrandan najbarinon, kiu ĉiam laŭte parolas? Mi aŭdas ŝin, ŝi ne estas muta. Li ploras kaj la larmoj falas el liaj okuloj. La malfeliĉa kripla infano ne povas paroli, li nur balbutas. Ne bone digestas tiu, kiu ne havas apetiton. Ni spiras per la pulmoj kaj flaras per la nazo, maĉas per la dentoj kaj makzeloj kaj digestas per la stomako kaj intestoj. La kranio ŝirmas nian cerbon, kaj la okulharoj kaj pulpebroj niajn okulojn.

TEMA 9

Membrele, picioarele [gambele] ŝi braĵele filul nostru celui mic sint scurte. Săteanul adesea vorbește rar și cu glas tare. Mama merge cu fiul său și cu fiii lui. Eu cred că astăzi vremea este nu caldă, dar tropicală (înfierbîntată). Băiatul are ochii negri și părul roșu. Fiica cea mică a săteanului se duce la bunică-sa: ea merge repede și chiar aleargă, dar cade adeseori. Mama aude cu mulțumire glasul scump al copilășilor săi, pe cari eu îi poate vedea în grădină. Cîinele cel mare nu are gură dar bot, nu picioare dar labe. Fetița aleargă și obrajii ei sint acuma roșiori. Mătușa piaptănă și frizează părul nepoțelei sale, o sărută pe creștet, pe frunte și pe git. și copilășul ride cu hohot. Tatăl vorbește cu fiică-sa și cu amicele ei. În pintece se află stomacul, ficatul, cei doi rinichi și intestinele. Șiretul Petru urmează repede pe Teodor, îl amenință și îl atacă, și cu pumnul îl lovește cu cruzime în spate și în ceafă. Teodor se păzește și se apără cu mîinile, coatele și picioarele, dar aceasta de loc nu-i reușește; negreșit el are nevoie de un ajutor urgent.

TEMA 10

Ruĝa sango kuras en la vejnoj de nia korpo. La

grăcia kuzino de nia bofrato havas bluajn okulojn, malgrandajn orelojn, beletan buŝon kaj belegajn dentojn; ŝiaj buklaĵ haroj estas brunaj kaj ŝiaj brovoj kaj okulharoj estas nigraj. La blinda filo de nia najbaro, diras mia kuzo, kantas belege. La ungegoj de tiu ĉi grandega birdo estas longaj kaj fortaj. La ripoj ŝirmas la organojn en la brusto: la koron kaj la pulmojn. La infanoj de la urbanoj ludas en la ĝardenoj de sia urbo (oraŝului posedat de subiekt: copiii). La homo havas la kapon sur la ŝultroj. Ni havas la koron en la brusto, maldekstre. Vi ne havas bonan mienon hodiaŭ: viaj lipoj ne estas ruĝaj sed blankaj, via vizaĝo estas pala, vi havas nur haŭton kaj oston. Liaj fingroj estas longegaj: li ne havas manojn, sed manegojn. La malsupra parto de la kruro estas la piedo kun la kalkano, la plando kaj la piedaj fingroj (piedfingroj).

BUCATA DE CETIRE

Simțurile omului

Omul are cinci simțuri. El aude cu urechile, vede cu ochii, miroase cu nasul, gustă cu limba și cerul gurii și pipăe cu degetele mîinilor sale. Ochii sînt organele vîzului, urechile organele auzului, nasul organul mirosului. Vorbim cu limba, buzele, dinții și laringele. Observăm că omul are două urechi pentru a ascultă și doi ochi pentru a vede, dar are numai o gură pentru a vorbi. Omul (un om), care poate vede numai cu un ochiu, este chior, care nu vede de loc este orb, care nu aude este surd, care nu poate vorbi este mut. Mulți oameni pot fi surzi sau orbi; pot să fie și muți sau surdomuți.

INTREBĂRI

Cite simțuri are omul? La homo havas kvin sentojn: la aŭdadon, la vidadon, la flaradon, la gustumadon, la palpdon (aŭ: la aŭdon, la vidon, la flaron, la gustumon, la pulpon).

Cum auzim? Ni aŭdas per la oreloj.

Vede omul cu urechile ? Ne, li ne vidas per la oreloj.

Cum vedem ? Ni vidas per la okuloj.

Cum gustăm ? Ni gustumas per la lango kaj la palato.

Ce facem cu degetele ? Ni palpas.

Cum vorbim ? Ni parolas per la lango, la lipoj, la dentoj kaj la laringo.

Cîte urechi are omul ? La homo havas du orelojn.

Cîte guri are el ? Li havas nur unu buŝon.

Bătrîmul d-v. bunîc este încă surd ? Jes, [Ne], li [ne] estas surda.

Soacra d-v. este mută ? Jes, [Ne]. ŝi [ne] estas muta.

Părul tatălui d-e. este încă negru ? Jes, ili estas ankoraŭ nigraj.

Cum cetesc omenii orbi ? Ili legas per la (aŭ : siaj) fingroj.

Cari sint diferitele părți ale corpului omenesc ? La kapo, la brusto, la dorso, la ventro kaj la membroj : brakoj kaj kruroj.

LECȚIUNEA A TREIA

TENA 11

Curintele de tradus : Puiu de găină, carne de vitel, frumusețe, un lucru rău, fiu de orașan, adinc, dureros, la o jumătate de an, eternitate (veșnicie), a urcă, suprafață, târziu, vîrstnic, de zece ani, a înduioșă (a atinge la inimă), din toată inima, ființă, mărime, descendent (urmaș) al lui Napoleon, bouă, indispoziție, a dorini dus (adinc), [o] murdărie, necurătenie, amiază, miezul nopții, dureri de cap, secol (veac), a dormita, polițist (sergent de stradă), naștere, odată, de două ori, ul citelen ? vremuri străvechi.

Curintele de format : Malnovažo, verdužo, maljuneco, pureco, kokido, infaneco, infanažo, internažo, eksterazažo, ĉirkauazažo, frateco, vireco, ŝaneco (aŭ : sano), blankažo, gaĵeco, trunkvileco, frenezeco, altažo.

TENA 12

Sănătatea și puternicia sînt două însușiri bune. Cunoașteți noutatea de astăzi ? Da, dar noutatea neces ei noutăți nu mă surprînde. « Napoleonidoj » sînt urmașii lui Napoleon. Zece zeci fac o sută. Cite cliți vom veni astăseară ? Cum are curaj să facă aceasta ? Vă doresc călătorie fericită și plăcută ! Două-zeci de persoane, trei-spre-zece bărbați și șapte femei vin acumă dimineața la ora opt. Un minut este a șase-zecii parte a unei ore și o secundă a șase-zeceea parte a unui minut. De zece ori opt este (sau : fac) optzeci. Berlin, in 2 Ianuarie, 1909. Bonalele molipsitoare le produc (nasc) microbii. Bacilul tifosului (tífic) este microbul tifosului. Henric este bolnav pe moarte de oftică, el tușește mereu și chiar se înăbușe, adesea cade în leșin. Ce nefericire ! Mult ne întristează suferințele lui, gemetele, strigătele de durere. El doarme neliniștit, tremură și vorbește în vis și aceasta îl obosește. Dimineața se deșteaptă cu dureri de cap. Aceasta îl irită. Mama lui îl îngrijește cu devotament și îl păzește. Cum așterne așa doarme [cineva]. Comisarul polițienesc

și jandarmii împiedecă jocurile de noroc. Anghina este o boală de gîtlej. Ce grad este de căldură? El se pune în genunchii. Noi sintem entusiaști pentru Esperanto.

T E M A 13

Kien vi iras? Mi iras domen (domon). Mi iras Vienon hodiaŭ dekvinan de marto kaj restas tie tri monatojn. Hodiaŭ vespere, mi iras je la sesa horo al mia onklo. Ni lavas la dekduan marton (aŭ: de marto). Du metroj da drapo kostas ok leĵoj kaj kvindek banojn. Mi tion ĉi povas diri en Esperanto (sau: esperante). Bovidaĵo estas blanka viando. Li lavas la afablecon ofte diri al mi afablajojn. La bonecon kaj konstantan gajecon de via patro mi bone konas. La ĉevalidoj lavas nau monatojn (sau: estas naŭmonatuj). Ni lavas multajn kokidojn kaj multajn kokinetojn. Malsama homo deliras dum la febro. Kiu estas la celo de la vivo? Kiu tion [ĉi] povas diri? Sen ŝanceli, li tion ĉi diris al mi. Hodiaŭ estas lundo. La semajno lavas sep tagojn. Mardo estas la dua tago de la semajno. Kvar semajnoj faras unu monaton. Kiam la monato februaro lavas dudek nau tagojn, la jaro estas superjaro. Tion [ĉi] ni vidas en la kalendaro. Sur la tombojn oni metas krucojn kaj oni semas florojn. Neniu devas scii pri l' apero de nuna nokto.

T E M A 14

O zi este a trei-sute-șase-zeci-și-cincea parte a anului. Ce oră este acum? Este [ora] unu,—două și un sfert,—două și jumătate,—patru și două-zeci (minute). Liniștea acestui sat varu este foarte plăcută. Petișo, ce vîrstă ai? Am șapte ani (sau: sint de șapte ani). 46 și [cu] 52 fac (sint) 98. Paștele cade în Martie sau Aprilie, Crăciunul în Decembrie, Sf. Petru în Iunie. Mama [mea] nu se află acuma prea bine, ea are friguri [deja] de două săptămîni. Ce dată avem astăzi? 5 Ianuarie. Unde este primăria? Pe strada...numărul 5. Un vițel mic costă în acest anotimp 60 mărci în Berlin. Un om virtuos nici o-

dată nu înșală. Andrei se bucură de o sănătate frumoasă [bună]. Noaptea sergentii de stradă în Paris umblă întotdeauna câte doi. Turnul Eiffel este înalt de 300 metri. Imprejurimile Parisului sînt verzi primăvara. Eu mi-arăt (esprim) surpriza [mea]. O sută de ani fac un secol (veac). Nu pot tolera mai mult astfel de dispute (certuri). 10 Maiu este serbare națională romină. Atunci steagurile și drapelele naționale flutură pretutindeni măiestros. Jur că este puțul (curatul) adevăr.

TEMA 15

Unu monato, esto [la] dek-duono de [unu] jaro, unu semajno, [la] kvarono de [unu] monato kaj unu tago [la] sepono de [unu] semajno. Vesuvo estas alta mil cent kvindek metrojn (je 1150 metroj). Kiom estas (faras) okoble naŭ? Tio estas (faras) sepdek du. Je kioma horo venas (miu) bine: venos) via bofrato? Je tri kvaronoj de la seso. hodiaŭ, la dekduan de februaro. La supraĵo de tiu ĉi ŝtono estas blanka. Mia frato havas du frankojn, mi havas la duoblon. Mi evitas renkonti lin. Ni venas triope. mia amiko, ĉu vi estas malkontenta? Ne, mia kara najbaro, sed mi havas nur duonan kokidon, kaj tio estas malmulte, se ni estos kvarope hodiaŭ vespere. Lia malsano ne estas grava, sed li ofte havas kapdolorojn. Kiun agon havas la ĉevalido de la najbaro? (Ĝi havas du jarojn (ĝi estas) dujara). La maljuneco estas malgaja. Tiu ĉi ĉirkaŭmano, sinjorino, kostas sescent kvindek kronojn en Vieno. La vintro ne estas tempo favora al la pilka ludo. En vintro ni ofte malvarmumas: nin kaptas nazkataro kaj bronkito, ni sternas kaj tusas. Tion ĉi oni ordinare kuracas per piloloj kaj pulvoroj el la farmacio. La tempo pasas momento post momento.

BUGATĂ DE CETIRE

Viața omenească și anotimpurile

Se poate compara viața omenească cu cele patru anotimpuri. Dacă plăcută primăvara este vârsta veselei copilării sau a sănătoasei tinereți, frumoasa

și caldă vară este aceea a puterii bărbătești. În liniștita toamnă vedem timpul maturității încă viguroase (puternice), dar cu o iuțeață extremă vine bătrânețea, iarnă tristă și rece a vieții. Putem încă să comparăm viața cu ziua: dimineața este copilăria, nămieaza vîrsta matură (maturitatea) și seara bătrînețea; îndată vine noaptea, somn[ul] etern.

De la naștere [pînă] la moarte, din ziua înflăcării [pînă] la cea din urmă, nu merge dar alcargă, chiar zboară viața omenească, care nu este de cît un vis scurt, febril.

INTREBĂRI

Traducere în romînește și răspuns în Esperanto

Cu ce putem compara viața omenească? Ni povas kompari la homan vivon kun la kvar sezonoj.

Oare comparați d-r. copilăria cu vara? Ne, sed mi komparas ĝin kun la printempo.

Cum este bătrînețea? Ĝi estas malĝaja.

Ce vine repede? La maljuneco venas rapidege.

Oare viața omenească este veșnică? Ne, ĝi ne estas eterna.

Oare viața este lungă ori scurtă? Ĝi estas mallonga.

Puteti să-mi spuneți zilele săptămînii? Jes, ili estas: lundo, marĉo, merkredo, ĵaŭdo, vendredo, sabato, dimanĉo.

Cari sint lunile anului? Ili estas: januaro, februaro, marto, aprilo, majo, junio, julio, aŭgusto, septembro, oktobro, novembro, decembro.

Sinteti bine astăzi? Jes, mi fartas tre bone hodiaŭ.

Răciți descori iarna? Ne, mi malvarmumas malofte.

Fiul d-r. are friguri (febră)? Jes, li havas febron jam de du tagoj.

Cît face de cinci ori douăzeci? Kvinoble dudek faras cent.

Ce vîrstă aveți? Mi havas dudek tri jarojn (mi estas dudek-trijara).

Care este data nașterii d-r.? La kvaran de majo de l'jaro mil-okcent-sesdek-kvina.

LECȚIUNEA A PATRA

TEMA 16

Cuvintele de tradus : Poartă, stincă, pădurice, stufig, poliție (local), grajd de cai, a scobori, combustibil (care arde), a deschide, fotoliu, necesar (lucru), sufragerie (odă de muncă), birou (odă de lucru), odă de dormit, castelan (locuitor al castelului), creasta (virf, partea de sus), comoditate (calitate), locuitor, locuitor (care va locui), intrare, coș de fum, parter (catul de jos), descuiat, deschizând, cel care mănincă (subst.), cel care a mâncat, cel care va mânca, cel care închide (adj.), cel care a închis, cel care va închide, închis (acuma), închis (de mai înainte), de închis, azil (loc de refugiu), giama, leagăn (pentru copil în fașe), ochelari.

Cuvintele de format : Cambraro, banejo, dormejo, lavejo, loțejo, parencaro, servistaro, dentaro, homaro, necesejo, tualetejo, grenejo, insularo, meblaro, kusejo, vitrajaro, cumbreto, kraketi, akceptejo, breteto.

TEMA 17

Oamenii străvechi (primitivi) locuiau în peșteri, mai în urmă în colibe. Mult ne plăcea (iubeam noi) căsuța noastră de țară confortabilă și atrăgătoare : acuma ea este închiriată. Veți dormi în noaptea aceasta [viitoare] în polog (patul cu perdele), care se află în colțul odăii de dormit. Aveți o pernă moale de puf și o pilotă caldă. Oare n'ar dori să mănince carne ? Am voit să vizitez castelul, dar mi s'a spus, că el este încuiat ca și palatul. Se poate vedea vara. Ați intrat în biserică foarte de vreme și ați ieșit după amiază. Cu foarte [mare] plăcere ași primi invitațiunea d-voastră amabilă, dar nu pot merge, din lipsă de timp. Închide ușa, copile, și vino sus ! Să mergeți încet acasă. Ușa este întotdeauna încuiată (se încue) în ora zece scara : acuma ea este [deja] încuiată, căci este ora unsprezece ; ea va fi descuiată mâine dimineața foarte de vreme. Tutăl iubitor este iubit de

copiii săi. El a vorbit ieri și va [mai] vorbi încă mâine. Ați ieși oare, dacă vremea ar fi frumoasă? Nu, nași putea ieși, am răcit și trebuie să rămân acasă, pentru ca mâine să fiu bine. Lemnul arzând [care arde] trosnește în foc. Sticla este străvezie. Ei prețuiră aceste condiții [ca] foarte acceptabile. Păduricile din apropiere erau așternute [cu un covor] de mărgăritărele și crini. Cel dintâiu care o văzută isbueni în ris.

T E M A 18

Cu vi vidis la belan enirejon de mia nova domo ? Ne, mi ankoraŭ ne estis tie, sed mi iros tien la proksiman monaton. La domo estas tre malbone konstruita, per brikaĵ muroj (el brikoj), sen firma fundamento. La ĉambroj estas malhelaĵ, la vestiblo mallarga, la stuparoj krutaj, kun balustradoj malaltaj, la pordoĵ kaj fenestroĵ oni ne povas fermi, nek bone rigli, ĉar la kadroj estas malbone konstruitaj, la ĉarpentoĵ kaj traboj putraj. La malfeliĉa familio, kiu tie loĝos (tie loĝonta), fartos, tre malbone, ĉar eĉ oni ne povas bone aerumi la ĉambroj. Se la vetero estos malvarma, hejtu. Mi ne povus hejti la ĉambro, ĉar oni ne povas fari la fajron en la forno, kiu estas plena je cindro. Venu hejmen, karaĵ amikoj, kaj mangu bodiaŭ vespere kun ni. Lavu viajn manojn ! Poste ni eliros. Vi trovos la ŝosilon de la ŝranko sur la breto en la angulo de la mangoĉambro, tien mi metis ĝin. La seĝo al mi donita estas oportuna. La mono donota al la malriĉa viro ne estos perdita. Dum vi estos feliĉaj, vi havos multajn amikojn. La arestito ŝargita je katenoj apenaŭ povis marŝi.

T E M A 19

Uŝa pivniĉei fusese încuiată de servitoare și pisica nu a putut ieși din pivniță aseară. Domnișoara a ieșit la opt din odaia de dormit cu fata ; ele s'au dus sus (urcat) și au găsit în odaia de mâncare pe mama [familiei] vorbind vesel cu soțul ei. Al cui

este acel hotel ? Este al nostru. Cumnatul meu va avea în salonul său enorm multe oglinzi (de perete) de cristal. Frățiorul era să fie scăldat de sora lui [cea] mare în odaia de baie, dar fiindcă vremea este foarte rece astăzi el va fi scăldat de ea pe balconul cel larg, lângă camera de culcare. Inprejurimile orașului nostru sînt foarte iubite de noi ; adeseori vizităm acolo [niște] amici, cari locuiesc într'o veselă casă proprie, care se află lângă o pădure mare, nu departe de niște stînci enorme ; noi vom merge acolo însoțiți de amicii noștri poimîine ; acolo întotdeauna găsim un loc de refugiu (azil) în zilele înfierbîntate ale verei. Dă-mi, domnule, numai un bănuț ! Pot oare numi aceasta o răzbunare ? El să vegheze cu noi în noaptea aceasta. Cine iese la prădat (să prade) adeseori se întoarce gol. Punînd seama pe cal, îl mîngîii. Ea plînsese mult timp deasupra sîcriului său. Acest spectacol făcî o mare impresie asupra privitorilor.

T E M A 20

Oni vidas en urboj sur la tegmentoj de la domoj multajn kamentubojn (multe da kamentuboj). La skriboĉambro de mia edzo estis inter la salono kaj la mangoĉambro, apud la ŝtuparo. La birdo manĝis kvar aŭ kvin grenerojn, kiujn mi havis sur la mano. La malnova meblaro de la mangoĉambro estis donita al la maljuna servistino de siaj gemastroj. Infanoj, la meblaro de via ĉambro konsistos el unu lito kun paila matraco, unu komodo, unu nigra kvadrata tabulo, unu ronda tablo, el tri seĝoj kaj unu seĝego, kiuj estas lokitaj nun tegitaj en la fundo de la enirejo. Hodiaŭ matene, miaj infanoj, vi estas lavitaj de la juna servistino tro rapide ; eliru el la salono kaj lavu tre bone, en la tualetejo, viajn manojn kaj viajn vizagojn, kiuj ne estas puraj. Jes, onklino, sed donu al ni la ŝlosilon de la dormoĉambro, kies pordo estas ŝlosita. La ŝosilo estas en la seruro aŭ kroĉita apud la pordhoko. Se la vetero estus bela tiun ĉi someron, la malnova proĝejo estus vizitata de

multaj urbanoj : sed la vetero ne estas bela. La infanoj estas amataj de siaj gepatroj.

BUCATA DE CETIRE

Casa de țară a bunicului

Casa bunicilor noștri de la țară nu este nici castel, nici căsuță, dar o casă comodă cu multe etaje, de o arhitectură frumoasă, foarte potrivită pentru locuință de vară. Construită cu economie din zidărie solidă cu tenenială bună, acoperită în parte cu țigle, în parte cu ardezie, ea este foarte bine împărțită și aranjată. În etajul de jos (de la pământ) găsim salonul foarte înalt și foarte luminos, cu un tavan frumos și cu dușumea de parchet; salonașul bunicii noastre și odaia de mâncare. La etajele de sus ne suim pe o scară largă. La etajul întâiu se găsesc nu numai (pe lângă) trei camere de dormit cu odăi de toaletă dar și odaia de lucru (biroul) a bunicului meu. În mijlocul căruia se află un birou mare (masă de scris) pe un covor verde; la stînga între cele două ferestre, biblioteca își are locul ei foarte comod. Acest etaj este înprejmuit de un balcon lung. Etajul al doilea se compune numai din odăi de dormit frumușel mobilate pentru vizitatori. Toate camerele sînt frumos tapetate. Subt acoperiș sînt patru odăițe pentru servitorime. Jos, aproape de pivniță, se află o bucătărie vastă. În fața casei este o curte pavată. Înprejurul casei sale de țară, bunicul nostru are o grădină mare cu alee și bănci, unde nu lipsesc nici flori frumoase, nici o pădurice deasă, foarte plăcută în timpul verei. Această moșie a costat pe bunicul nostru mulți bani.

INTREBĂRI

Ce fel este casa bunicilor De. ? Ci estas oportuna domo multetaĝa.

Cum este construită, împărțită și aranjată ? Ci estas ekonomie konstruita, tre bone dividita kaj aranjita.

Unde este salonul ? La salono estas sur la teretaĝo.

In care etaj se găsesc camerele pentru cizitatori? Ili troviĝas sur la dua etago.

Vorbește despre mobilierul odăii de scris a bunicii?

En la mezo de la skriboĉambro staras granda skribotablo kaj maldekstre, inter la du fenestroj, la biblioteko.

Ce fel de camere găsiți sub acoperiș? Sub la tegmento ni trovas kvar ĉambretojn por la servistaro.

Are casa un balcon? Jes, la unua etago estas ĉirkaŭita per longa balkono.

Unde se găsește bucătăria? Ĉi troviĝas malsupre, proksime de la keloj.

Cum este curtea, grădina? La korto estas pavimita, la ĝardeno estas granda, ĝi havas belajn florojn kaj densan arbureton.

Îți place la țară? Jes, mi tre amas la kamparon.

Îți reți duce mîine la țară? Jes, se la vetero estos bela.

Vorbiți despre casa D-r. din oras? Ni loĝas en la urbo sur la unua etago de beleta domo, kiu tre bone estas dividita. Nia ĉambraro konsistas el la salono, la mangoĉambro, la kuirejo, unu granda skriboĉambro kaj du dormoĉambroj kun tualetejoj: apud la kuirejo troviĝas ĉambreto por la servistino.

LECȚIUNEA A CINCEA

TEMA 21

Curintele de tradus : Exteriorul, a fi acolo, a fi de față (a asista), a transmite, fără tată, jupuit (fără piele), a trece mîndeparte, trecător, intendent (vătăf), guvern (autoritate), olar, călcătoreasă, pictor (zugrav), cursă (capcană), daltă (de sculptat), secere, unelte (instrumente, scule), cheiță, pahar de apă, ladă de lemn, ladă de tablă (tinicheu), unelte de stîns (tulumbe, etc.), burghiu, capac, vătămare, a implora, leagăn (de copil mic), leagăn (de joc, distracție), serviciu pentru scris (necesarii de scris), lighean, destupătoare (tirbușon), desen, glastră (ghiveci de flori), anticameră, stingaci, dinainte, lămnărie (depozit), furcă (pentru țin, etc.), cărbune (bucată de—), cutioară (- uță), damijană, a înlocui, pe urmă, făclie (luminare pentru altar, cununie, etc.), tablou (pictură), stricăciune (ceva stricat), taciin (serviciu de masă), vîrstnic (matur), măturătură (gunciu), greutate de cîntar, felie, clopot, clopoțel (de bicicletă, etc.), ștergar (prosop), evantui, a conduce (ca șef), legătură.

Curintele de format : Kudristino, kuiristino, kuir-
ejestro, balailo, prenilo, tenilo, skribisto, utileco,
malutila, lerteco, horlogisto, flugilo, tondilo, segilo,
gardenistino, cambristino, vilagestro, gladilo, pro-
vincestro, glitiloj, fosilo, șovelilo, hakilo, rastilo,
ludilo, pesilo, lungaso, fikisto, rabotilo, mallumo,
erpilo, plugilo, forgisto, snurego, snureto, vek-
horlogo, pumpilo.

TEMA 22

Multe obiecte sînt absolut necesare într'o locu-
ință : mobilier, serviciu de masă, necesar de scris
și multe alte unelte. Căldarea grea de fier și tîgaia
stau în dosul tîngirii smălțuite, cana de faianță
este lângă pahare și ceștile de porțelan ; furculi-
țele și cuțitele se află în sertarul de lăcătărie.
Pe cînd erați afară, copiii trecură (mai departe) și

alergară în pădurice pînă la copacul cel mare cu toată oprirea (interzicerea) Dv. Autoritatea noastră comunală a primit invitațiunea guvernatorului (provinciei) și va cină mîine în salonul castelului. Acuma se află un mare număr de femei medici și multe din ele sînt foarte îndemnătice. Ele mai ales tratează (curarisesc) pe femei. Servitorul a aprins lumina și cu stîngăcie a dat foc transperantului cu chibritul. A fost nevoie de apă pentru a stinge focul început. Masa, fotoliul și tabloul (de pictură) s'au stricat. Viața este oare prea (foarte) scumpă în orașelul Dv. ? Adeseori mîncarea este efină în orașele mari, nu însă locuințele. Nu voesc de loc ca să cereți aceasta de la el. Impinge nițel masa de lîngă zid. Flacăra gazului (de iluminat) nu poate întrece lumina electrică. Agricultorul (cultivatorul de pămînt) își sapă brazda. Pompele scot apă din puț. Bate fierul cîtă vreme este fierbinte. Nu băgă nasul în vas străin.

TEMA 23

Kion faras la botistoj ? Ili faras botojn kaj bezonas lignajn najlojn tio. [La] lignohakisto bezonas [la] hakilon, [la] lignajisto [la] segilon, [la] balaisto [la] balailon, [la] faleisto [la] faleilon, [la] rikoltisto [la] rikoltilon, [la] terkulturisto [la] plugilon kaj erpilon, [la] gardenisto [la] sovelilon kaj rastilon, [la] gladistino [la] gladilon, [la] kudristino [la] kudrilon kaj tondilon. Portu sitelon da varma akvo kaj versu gin en la bankuvon, mi volas bani. Mi trovas mia infano, ke vi ne salutas respekte la maljunajn homojn (personojn). Cetere mi tute ne volas, ke vi eniru en la cambron kun kapo kovrita. Ho ve ! mi jam de hodiaŭ rimarkis, ke nia nova cambristino tute nenion povas fari. Si povas nek kudri, nek gladi, nek eĉ balai pure la cambrojn. Mi petas vin, sinjoro, ne lasu min morti pro malsato, donu al mi almenaŭ unu moneron ! Versu per funelo dek litrojn da akvo en la barilon kaj lavu gin. Se ĝi ne povas teni akvon, smiru gin

per peĉo. La maŝino de la petrollampoj estas difektita, ĝi ne plu povas tiri la meĉon. La mato estas farita el ĵunko. Mi estas inter [la] martelo kaj [la] amboso.

T E M A 24

Serviciul de masă (tăciul) se compune din lingură, furculiță, cuțit, pahar și felurite farfurii: farfurie adincă (de supă), farfurii întinse, farfuri-oare. Bucătăreasa a dus în bucătărie o găleată plină cu cărbuni: pe urmă a măturat cu matura și a ridicat cu lopățile cărbunii cari acoperiau dușumeaua în anticameră. Acele de gămălie și acele de cusut au fost (sau: fuseseră) puse de cusătoreasă într-o cutiuță, care se află pe masă. Mă voi duce joia viitoare cu amicul meu, sculptorul, la țară, la fratele lui care este pictor; și vom locui la acesta o săptămână întreagă. Unde ați găsit desenele fiicei mele și unde le-ați pus? Desenele le-am găsit, doamnă, sub canapea în salon și le-am pus în sertarul biroului domnișoarei Sofia. Ceasul nu mai merge, nu l-au întors la timpul său. Ia-ți patinele și vino cu mine să patinăm. Cine sună? Du-te la ușă de vezi! Iată tirbușonul! Destupă aceea sticlă! Au sosit dela furnizor pachetele comandate de D-v. Ele vor fi îndată cîntărite. Nu luă drept foc acea flacără. Cocosul, trămbițașul dimineții, deșteaptă din somn prin glasul lui tare (puternic), limpede. Nu luă (împrumut) și nu da împrumut.

T E M A 25

Cu vi volas diri al mi, sinjoro, sur kiun tablon oni metas lar lampon? Oni lasos ĝin sur la tablo, kie ĝi estas nun, apud la florpoto. La hundo ludis hieraŭ en la ĝardeno kun la infanoj, subite ĝi kuris trans la strato en la domon de la urbestro kaj nun ĝi ne volas plu veni al ni. Nu! mia amiko, lasu ĝin tie. Tri sakoĵ da karbo kostas tiun ĉi vintron naŭdek frankojn en Parizo. La klingo

de la tranșilo estas el ŝtalo (sau: ŝtalu, kaj la tenilo el korno. Tiu ĉi bela korbo estas plektita el saliko. La kuiristo metis sur la fornou de la kuirejo (sur la kuirejan fornou) ovalan lignan pletou kaj tiu ĉi estas difektita de la fajreroj. Ni eniru. se vi volas. en mian salonon: tie, sinjoroj, antaŭ la pentraĵoj de bonaj pentristoj, vi parolos plezure pri la agrableco aŭ eĉ pri la utileco de bela desegnaĵo aŭ de bela skulptaĵo. Li ne iros al la dentisto (ĉe la dentiston) hodiaŭ pro la malsano de sia patrino. Metu la korktirilon, la najlojn kaj la prenilon en tiun ĉi kankorbon aŭ en tiun ladkeston. Turnu la kranon de la gaslampo, kiu pendas sub la plafono kaj ekbruligu la gason. Ne balancigu la lampon! Vi ne perdos per ŝango.

SCRISOARE

Braila, 17 Iulie, 1907.

Stimate Domnule,

Cumnatul meu mi seric, că Dv. aveți un servitor. excelent, de care n'aveți nevoie pe vară. Fiindcă din parte-mi cu am acum nevoie foarte [mare] de un om [bărbat] pentru a înlocui pe bucătarul meu. care și-a tăiat ieri un deget cu un topor sau cu un fierăstrău prea ascuțit, ași li foarte fericit, dacă ați voi să-mi lăsați servitorul D-v. ca să vie cu noi la casa noastră de țară în luna Iulie. Acolo va trebui să ducă dimineața de vreme un sac de cărbuni în bucătărie sau să taie cu fierăstrăul și să spintece (cu toporul) lemnele trebuitoare, pe urmă va matura curtea dinaintea casei și va ridica cu lopata murdăriile și gunoaiele. După prinz (amiază) va spăla căldările [cele] mari și tingirile de aramă, pe cînd camerista spală și șterge farfuriile mari (ștrăchinile), talerele, paharele, furculițele, lingurile și cuțitele. Seara va aprinde lămpile de petrol și luminările în odăi (apartament) și felinarul din curte. și le va stinge noaptea la unsprezece [ore]. Trebuie să fie destoinic (capabil) a da la

rîndea scînduri de lemn, să le găurească și să bată repede în cue o ladă mare sau să înșurubeze un capac de lădiță fără a-l strică. Doresc ca el să fie tare și mai ales foarte îndemînat.

Sper, stimată domnule, că veți avea amabilitatea de a-mi scrie foarte curînd despre această afacere și vă rog să primiți salutul meu respectuos.

Nicolae. N.

INTREHĂRI

De unde scrie domnul N. N. și cui? Li skribas de Braila, sed mi ne scias al kiu ĉar li ne donas la adreson.

Despre ce lucru scrie și de cine are trebuință? Li skribas pri sia kuiristo, kiun li volas anstataŭi kaj pro tio li bezonas serviston.

Cum și-a tăiat degetul bucătarul domnului N.? Li tranĉis sian fingron per hakilo aŭ tro akra segilo.

Ce trebuie să facă servitorul dimineața? Li devas porti unu sakon da karbo en la kuirejon. poste segi kaj haki la necesan lignon, balai la korton kaj ŝoveli la balaaĵojn.

Și după amiazi? Post la tagmezo li lavas la grandajn kaldronojn kaj kuprajn kaserolojn.

Ce spală și șterge cameristo? Ŝi lavas kaj viŝas la pladojn, telerojn, glasojn, forkojn, kulerojn kaj tranĉilojn.

Cine aprinde lămpile? La servisto.

La ce oră se stinge felinarul din curte? Je la dek-unua nokte.

LECȚIUNEA A ȘASEA

T E M A 26

Curintele de tradus : Salatieră, un om rău, lășă, Italia, bob de piper, un flămînd, vînător, putineiu (mașină de unt), un om băut, un nebun, sete nestinsă, căpriță, conservă, dulceață (conservă cu zahăr), fumoar (loc de fumat : odaie etc.), excesiv, nutriment (hrană), grăunte de sare, învechit (nu proaspăt), carne de vacă (bou), zaharică (cofetură, alviță etc.), cofetărie (alvițarie), cofetar (alvițar), gustare de dimineață (frustac), prinz (masă de prinz), cină, carne de miel, flămînd, foame, cartof, vinat, circiumă, omletă, a gustă (băătură), berărie, pînar (brutar), hoț, friptură, mîncare, gustare (mîncărică), stafidă, degetar, netrebnic, bacșis, mucegaiu, untdelemn, un micuț, mijlocit, nemijlocit (deadreptul), a mijloci.

Curintele de format : Kandelingo, cigarujo, cigaringo, maljunulo, teujo, malfeliculo, sukerujo, belulino, piedingo, avarulo, riçulo, monujo, Francujo, Turkujo, Serbujo, patrujo, piprujo, bombonujo, kapidro.

T E M A 27

Eu mîntinc, cînd mi-e foame, mai mult ca d-v., dar, cînd mi-e sete, beau mai puțin ca el. Are el mai mulți sau mai puțini prieteni ca mine ? El are tot așa de mulți amici ca și mine. Somnul de dimineața este așa de dulce, că eu mă dau jos (ies) foarte tîrziu din pat. Care este cel mai frumos din acești copii ? August este cel mai frumos ; dar el este mai puțin amabil ca ceilalți tineri. Dați-mi, vă rog, cît se poate mai mult din acea omletă bună. Vă mulțumesc din toată inima. Sgîrcitul (avarul) este, cred eu, mai puțin fericit ca darnicul. Văzurăți țigaretul meu ? Aseară (ieri seară) l-ați lăsat în tabachera (de țigări) pe masa cafenelei. Nu sînt lămii, portocali, migdali sau smochini, nici curmali în țara noastră de nord (nordică), ci peri, meri, cași

(zarzări), piersici, pruni, nuci și aluni. Dă boș, piine și brinză aceluși nefericit, el este foarte flămînd (și este tare foame). Am băut două pahare de bere proaspătă și am mincat șuncă la berărie. Unu din vecinii d-v. mi spuse că pe cînd vină (vinînd) și-a pierdut pungă și portofoliul cu o sută de lei. El va recompensa cu dărnicie și cel ce [le] va găsi (găsit). Apa se aduce în gurafă, vinul în sticlă și ceaiul în ceainic. Mustul este zeamă (suc) dulce de struguri. În România se bea de obicei țuică (rachiu de prune) și vin, și de puțină vreme multă bere. Vinul de mere (cidrul) este cu totul necunoscut la noi. Fructele se mănîncă crude ori gătitе, ca compot sau dulceată. Mărul, para, gutuia conțin semințe iar cireasa, pruna, caisa (zarzăra) numai simburе. [Cel] mai bine ride acela, care ride cel din urmă.

T E M A 28

Mia frato estas pli juna ol vi, li estas ankaŭ pli malgranda. En nia legomejo (legomĝardeno) estas malpli da asparago ol da brasiko, sed multaj bedoj da spinaco, artišoko, florbrasiko, beto, terpomoj, celerio, rafanoj, karotoj, fazoleo, pizo kaj kukumio. Mi trinkas matene tiel multe [tion] da lakto kiel da kafe. La bakisto bakis tiel bonajn bulkojn, ke ili estis baldaŭ manĝitaj. Peco da pano manĝata kun granda malsato, estas ofte pli bona ol la plej bona rostajo. Iru kiel eble plej ofte piede, estas bonege por la sano! Certe estas pli sane ol multa mango kaj trinko. Troa fumado estas ankaŭ malutila: tamen mi konas fumantojn (fumulojn), kiuj amas sian cigaron, cigareton aŭ pipon pli ol aliajn aĵojn pli necesajn. Unu el tiuj ĉi knaboj devas veni kun mi. [La] vinon oni trinkas el glaso, [la] ĉampanon el kaliko (pokalo) kaj [la] kafon el ĉaso. Campano estas ŝatanta vino. La kelnero servas la klientojn en restoracio: alportas la servicon (manĝilaron), la manĝajkarton kaj ĉe la fino (laste) la kalkulon.

T E M A 29

Servitoarea zice că castronul cu supă este pe masă, să intrăm deci, tinere și tineri, în sufragerie. Să mâncăm și să bem după pofta noastră. Cufitul meu ar fi, cred eu, mai ascuțit de cit al D-v., dacă ar fi așa de nou ca al D-v. Această sticlă de vin s'a băut (a fost băută) așa de repede, în cît nu putui crede că ea a fost băută numai de un om. Fiul negustorului de mobile are cel mai frumos dintre țigaretile tinerilor din satul său. Degetarul, care fusese pierdut, s'a găsit (a fost găsit) de către bătrînă mai repede de cît șpera ea. Vom avea azi la cină supă de legume (zarzavat), știucă, carne de vacă cu varză și cartofi, struguri, mere și pere. În salată se pune otet, oleu (untdelemn), muștar, salată și piper. Merele cresc în măr și perele în păr. Se găsesse fragi și chiar smeură în pădurile frumoasei noastre provincii. Rușii obișnuiesc a bea ceaiu mult și în fiecare casă de Rus nu lipsește un ceainic, în care fierbe apa. Bănturile alcoolice, mai ales rachiul, romul, coniacul, vișchiul nu sînt bune pentru sănătate. Trebuie să fim cumpătați, căci beția (ne)cumpătarea este un viciu care duce la nebunie. După recoltare se duc snopii de grîu la arie, unde se treeră grîul cu treerăfoarea sau mașina de treerat. La moară moarăul macină grăunțe (cereale). Partea de afară a grăunțelor [ne] dă țărița. Cine lingusește pe oricare nu place nimănui. Rosta rea scirție [cel] mai mult. Este cu totul oprit (nepermis) a fuma aci.

T E M A 30

Cu vi fumas, junulo, post la matenmango? Ne, sinjoro, ne post la matenmango, sed mi ofte fumas du aŭ tri cigaretojn el turka tabako, tre aroma, post la vespermano, dum mi trinkas unu tason da kafe, kiel eble plej forta. La monujo de la avarulo estis ŝtelita hieraŭ de tre lerta ŝtelisto. Tiu ĉi tranĉilo ne estas sufiĉe akra, ĝi ne tranĉis bodiaŭ la viandon. Oni faras la plej bonan panon

per la faruno de tritiko (tritika faruno). La sukero rafinita el sukerkano estas pli kara ol la sukero el beto. Salo estas minaĵo. La ŝovelilo de la maljunulo estis trovita en la kelo apud la boteloj de nia plej bona vino (de la plej bona el ninj vinoj) oni do povas kredi, ke la boteloj la plej proksimaj de (apud) la pordo estas ŝtelitaj de li. La bovidaĵo estas pli blanka ol la bovaĵo aŭ la ŝafaĵo : tio (ĝi) estas unu el la plej blankaj viandoj, ĉar ĝi estas tiel blanka, kiel kokidaĵo aŭ meleagrinaĵo. La malfeliĉulo metis la panon kaj la fruktojn en sian panujon. Ĉe la spicisto je la angulo de la strato (stratangulo) oni trovas : pipron, cinamon, mielon, kakaon, rizon, kikeron, ŝelajn kaj senselajn migdalojn, sekvinberon, olivojn, eĉ branon kaj grason.

SCRISOARE

Prea iubită mamă,

Incă de mult trebuia să-ți scriu, dar zilele sînt totdeauna scurte în acest mare oraș Paris, și adeseori lipsește timpul pentru multele ocupațiuni (afaceri). Ai vroi să-ți spun în scrisoare cum mă hrănesc aci, bine ori rău, destul ori nu ? Fii mulțămită ! mîncîc cît se poate de bine : dimineața beau o ceașcă de ciocolată sau de cafea cu lapte și mîncîc două franzeluțe cu unt sau smîntînă : la prinz servitoarea îmi dă pește ori omletă cu șuncă și carne cu legume ; pe urmă (apoi) avem, ca desert, fructele cele mai frumoase ori prăjituri escelente, căci mie îmi plac foarte mult. Cina se deosebește de prinz numai prin aceea că avem pe deasupra o supă fierbinte. După masă, — la care nu lipsește vin sau bere, dar din nefericire o apă bună, — beau cafea în cafeneaua cea mai apropiată. Vezi dar, mămițo, că fiul tău se hrănește foarte deajuns : și, acum, vei dormi, sper, mai liniștită.

Cu multe sărutări rămîn întotdeauna, mamă, al tău fiu, care te iubește din toată inima.

Paris, 26 Ian. 1902.

Paul N.

INTREBĂRI

- Unde locuiește domnul Paul? Li loĝas en Parizo.*
- Are el multe ocupațiuni (afaceri)? Jes, li havas multajn aferojn: li trovas, ke la tagoj ĉiam estas tro mallongaj.*
- Despre ce li scie mamei sale? Li skribas al ŝi, kiel li nutras sin en Parizo.*
- Ce mănincă el dimineața?—la prinz? Ce la matenmango li manĝas du bulkojn kun butero. Ce la tagmango li manĝas fiŝon aŭ ovaĵon kun ŝinko kaj viandon kun legomoj.*
- Beu el apă? Ne, ĉar la akvo ne estas bona, li trinkas vinon aŭ bieron.*
- Unde beu cafea? En la kafejo plej proksima.*
- Fumează? Mi ne scias; nenion li diras pri tio en sia letero.*
- Ce crește în grădina noastră de legume? En nia legomejo (legomĝardeno) kreskas malmulte da asparago, pli multe da brasiko, spinaco, artiŝoko, dorbrasiko, beto, terpomoj, celerio, rafanoj, karotoj, fazoleo, pizoj kaj kukumoj.*
- Ce găsăm la biroul din colțul străzii? Oni trovas pipron, cinamon, mielon, kakaon, rizon, kikeron, ŝelajn kaj senselajn migdalojn, sekvinberon, olivojn eĉ branon kaj grason.*

LECȚIUNEA A ȘAPTEA

TEMA 31

Curintele de tradus: Cercel, a pregăti, a se pregăti, despărțire, a dormi într'una, cîntăreț, întrebuintare, a simplifica, a trînti (face să cadă), a speria, de tot felul, atotputînt, știință, înștiințare, faptă, de bună voe, lucru de vînzare, mîncare (faptă), mîncare (lucru de—), giuvaergiu, cuer (cîrlig de baie), simplicitate, adunător de cirpe (frente), șifonieră (dulap de cirpe), poate (posibil), stofă de lină, pieptene, spălătorie (loc de spălat), pirghie, amabilitate, faptă gentilă, a uni (împreună), căsătorie (însurătoare), a se mărita, șorț, un lucru fals, ceasornic de buzunar, butonieră (gaură pentru nasture), tinereime, încălțăminte, șervet, ciorap scurt (bărbătesc), albituri (rufărie), cirje, jaretieră (calțavete), caer, fus (de tors), a introduce (viri), a se introduce (a se viri), a scoate, a ieși, a [se] divorța (un bărbat), a [se] divorța (o femeie), a abuza, a se face ziuă.

Curintele de furmat: Purigi, kușigi, riçigi, riçigi, pligrandigi, plibonigi, plibonigi, kontentigi, vekigi, junigi, junigi, plijunigi, plijunigi, devigi, farigi, dikigi, maldikiği, marşadi, teksilo.

TEMA 32

Veni cineva. El vrea ceva. Doresc un costum (oarecare). Dintr'o cauză oarecare el părăsi Parisul. Este paltonul și jacheta cuiu. Ce fel [este] sămința, așa [și] recolta: cum [este] fapta, așa [și] plata. Cine zice aceasta și ce se spune? Ce fel de stofă este cea mai groasă. Tatăl, al cărui copil l'ați văzut. Acest bărbat are o atare soție. Este cartea cutărnia. Cum e postavul, așa și haina. Toți oamenii pot spune totul, dar nu să facă totul. Tot felul de rufărie se consuraă. Biserica este casa tuturor. Nimeni n'a vorbit și nimic n'am auzit. Nu aveți nici un fel de idee. Nu e pîinea nimărui. Am vizitat magazinul întreg (tot). Nu lăsa pe vizitatori să intre, oricari ar fi ei! Formarea cuvintelor

in Esperanto se îndeplinește (realizează) prin împreunarea rădăcinilor și adăugarea de prefixe și sufixe. Ședeți, domnule, și faceți-mi plăcerea de a primi o ceașcă cu cafea! Cu toată intenția mea de a rămîne cu D-v., sint silit să plec (ies). Binevoește a mă înștiința, cînd vei sosi la Paris: voiu primi cu plăcere mare știri despre sănătatea ta, amice. Văzurăm la giuvaergiu tot felul de broși, lanțuri de argint, inele de aur cu mărgăritare și diamante etc. Nu voiu face niciun pas mai mult. Această stofă conține mai mult bumbac de cît lînă. Indoește-o! El presără zahăr pe prăjitură. Olanda este o țesătură de in. Vara ne îmbrăcăm ușor cu haine de vară de olandă ori stambă, iară iarna ne îmbrăcăm călduros cu haine de iarnă de lînă ori blană. Blana vulpii este galbenă. Va face să i se simtă gîrbaciul. El îmbrăcă pe cei dințiu doi cît se poate mai cuviincios. Fiecare zi a fost petrecută în sărbătoare. Poamea dă mincării cel mai bun gust.

T E M A 33

Ĉu in eliris? Io kuŝas sur la planko. Devas esti ies pantofloj kaj mufo. Kion oni aŭdas? Kiu ploris? Tio ne povas esti. Kian zoŝon vi trovis? Ĉiu interesiĝas pri li. Ĉian veston vi povas aĉeti en mia magazeno. Ĉio, kion oni aĉetas, devas esti pagata. Neniu tion scias. Mi nenion alportis. Mi havas nenion mantelon. Estas nenies gusto. La ceteraj kravatoj estas tute aliaj. Mi preferas alian kostumon. Kiu ajn vi estas, vi komprenas min. La vivado sur la kamparo estas agrabla en la somero (somere), sed ne ĉiam en la vintro (vintre). Ĉasante (aŭ: dum la ĉasado), li perdiĝis en la densa arbaro. En foiro oni vendas multajn falsigitajn komercaĵojn. Preparu la manĝon sed metu ĉiun manĝaĵojn aparte. Pretigu la tablon: sternu la tablotukon, metu la buŝtukojn. Dum la manĝado ĉiuj parolis. Kion vi bezonas, sinjoró? Mi deziras (aŭ: volas) varman superveston el angla ŝtofo kum yclura ko-

luno, unu flanelon, amelitaĵu tolajn ĉemizojn kaj aliajn tolajojn, silkajn kravatojn, dekduon da poŝtukoj, ŝuojn kun plandoj el dika ledo kaj malaltaj kalkanumoj, elastajn ŝelkojn kaj galosojn. Mi deziras, ke ĉio tio ĉi estu bonkvalita kaj kronu tio, ke vi ankaŭ faru (konsentu) al mi ian rabaton el viaj prezoj. Li ekscitiĝas kiel bolanta lakto.

T E M A 34

Inbrăcați-vă repede și nu luați pălăria acea urită, ci pe cea nouă ! Care din voi, tinerelor, merge cu mine la bazar ? Noi toate am merge bucuros cu Dv., doamnă, dacă am fi inbrăcate, dar fiindcă nimeni din noi nu are intenția de a ieși astăzi, nu simțem de loc gata. Tatăl meu mă obligă să-mi curăț în fiecare dimineață ghetetele murdare, pe cari le ung cu vas, le frec cu peria și le lustruesc frumos. Vom plăti deosebit fiecare din acele cravate de mătase. Ce fel de batiste voiți să cumpărați ? Le voi lua așa cum stnt. Domnișoara, ale cărei giuvaeruri splendide de aur le-am admirat, se va mărita incurind. Ea este cochetă, se pudrează și poartă totdeauna voal. A cui este această tabacheră de țigări ? A nimănu, cel puțin a nimănu din cafenea, cred eu. Ce voiți să-mi spuneți ? Nimic. Tineretul din acest sat se compune din câțiva tineri și multe tinere. Ia săpunul din cutia de săpun și spală-te pe față și pe mîni. Această rochie de mătase este mai elegantă ca aceea de lină, dar Dv. stuteți încintătoare în orisicare vestmint. Croitorul taie stoffa cu foarfecile și coase hainele cu ac și ață. Ioan poartă pălărie de pișlă, iar Vasile una de puie. Băieții de obicei poartă șepci. Ce frac frumos ! Păcat ! este pătat. Este datoria Dv. de a vă plăti datoriile. Cum vă vede cineva așa vă prețuiește. Ea îmi voi pune o blană de zibelină. Calul biciuit tot mereu (repetat), înaintă vertiginos. Tocmeala nu obligă a cumpăra, Cu credință și punctual vom îndeplini porunca (ordinul). Ei n'au pătruns în esența (miezul) afacerii.

T E M A 35

Kies estas (aŭ : al kiu apartenas) tiu ĉi blua atlasa antaŭtuko ? (ĝi estas eble al [de] la malriĉulino, kiun ni vidis hieraŭ apud la pordego de nia ĝardeno. Tiuj ĉi infanoj farigos tiaj, kiajn vi ilin faros. Tiu ĉi lana vesto tro malgrandiĝis (aŭ : farigis tro malgranda), ĉar mi multe dikigis. Tiu ĉi junulo scias ĉion, almenaŭ li tion (aŭ : ĝin) kredas. Per kio tio interesis homon tian, kia estas via patro ? Jen (jen estas) kelkaj belaj poŝhorloĝoj ; kiun vi volas, tiun ĉi aŭ tiun ? Silkon kaj veluron kutime oni uzas nur por virinaj vestoj, kiuj havas ankaŭ brodaĵojn, rubandojn kaj punktojn. Kies estas la rubandoj kaj ruĝaj bantoj, kiuj kuŝas (estas) en la ĉifonujo. Nenies aŭ, se vi volas, ĉies. Tiu maljunulo aĉetus novajn vestojn, se li estus malpli avara. Tiuj junaj virinoj preferis simplajn ŝtofojn lanajn, (aŭ : lanŝtofojn) pli ol riĉajn ŝtofojn silkajn aŭ velurajn ; ili ne havis juvelojn aŭ nur [unu] beletan argentan broĉon. Kien vi metis vian oran poŝhorloĝon ? En la poŝon de mia nigra vesto kun perlamotaj butonoj. Kien vi metis la bobenon kaj la reton ? Vi volonte konsentus plenumi detale la ordonon de via patro. Guste pro tio mi memorigos [ĝin] al vi. Ĝi du malbonoj la pli malgrandan elektu. Kia la kapo, tia la ĉapo : kia la poto tia la kovrilo. El post la arbo li estas bravulo.

SCRISOARE

Scumpă verișoară !

Ieri mă dusei cu bunica mea la bazar. Ce magazin enorm ! Ce mai obiecte încântătoare în fiecare colț ! Ceva mai frumos n'am văzut niciodată. Aci sînt jupele și fustele de mătase, colo mantilele de catifea, mai departe se află dantele delicate ori ștofe de toate culorile, panglici, batiste (albituri) și cravate. La etajul întâiu găsim rufăria : cămăși, gulere, manșete, etc. Pălăriile sînt așezate mai sus cu încălțămîntele luxoase, giuvaericelele false și

lucrurile de fildeș alb. În pivnițe se găsește nu butii cu vin, ci mașini de bucătărie, unelte de casă de tot soiul și jucării pentru copii. Peste tot locul prețurile sînt arătate pe etichete. Găsești de toate. nimic nu lipsește în aceste comode magazine pariziane. Cu toate acestea eu prefer încă prăvăliile mici din orașelul nostru provincial și sper că încurind voiu avea plăcerea de a le vizita în amabila și plăcuta ta tovărășie (societate). Rămîți cu bine! Salutări amicale (trimet) fraților și surorilor tale, iar ție, scumpa mea, multe sărutări.

A ta din toată inima devotată verișoară.

Sofia N.

Paris. 1 Martie 1902.

INTREBĂRI

Unde s'a dus domnișoara N. ieri? Si iris en bazaron.

Cu cine s'a dus ea? Si iris kun sia avino.

Ce se vinde în bazar? Oni vendas tie precipe vestojn por viroj, virinoj kaj infanoj.

Unde este rufăria? En la magazeno la tolujo troviĝas sur la unua etaĝo.

Unde (se găsese) pălăriile?—jucăriile? La ĉapelaro estas lokita sur la dua etaĝo kun la luksaj piedvestoj kaj la ludiloj troviĝas en la keletaĝo (kelaro, subetaĝo) kun la domaj iloj.

Care este culoarea fildeșului? La elefantosto estas blanka.

Ce face croitorul? La tajloro faras virajn vestojn.

Din ce se compune vestmîntul hărbătesc? La vira vesto konsistas el : jako aŭ jaketo kun veŝto kaj pantalono ; la jako (redingoto aŭ surtuto) estas ceremonia vesto ; la superveston oni surmetas en malvermeta vetero kaj la palton vintre.

Ce preferați D-v : magazinele mici ori bazarele? Mi pliamas (preferas) la malgrandajn butikojn de mia provinca urbeto.

Din ce se fac (sînt făcute) hainele femcești? Ofte ili estas furataj el silko, veluro, atlaso aŭ aliaj ŝtof-oj malpezaj kaj finaj.

LECȚIUNEA A OPTA

TEMA 36

Curintele de tradus: Demn de iertare (cruțare), un om mociit (tăcut), puținel (adv.), școală, elev. (ucenic), profesor de școală, profesor (institutor, învățător), elev, portofoliu (ghiosdan pentru hirtii): călimară, apatie (lenevie), terminațiune (sfârșit), manual (carte de învățat), a tot scrie, scris (lucru), colecție de fabule, ușurință, vers, atențiune, pricepere, silință, scriitor (autor), anuar, a se opune (a se răsvrăți, opune), a lămuri, a fi alături, zilnic, vacanță (timp de recreație), umbrelă de ploaie, apărătoare de ploaie (umbrelă), a exagera, progres (are), colegiu (toți colegii), carte (listă) de adrese, legător de cărți, profesorat, linie (riglă), hartă (geografică), neprețuit, demn, demnitate.

Curintele de format: Lornema, legebla, puninda, kalkulebla, laborema, indulgema, forgesema, forgesinda, neforgesebila, punebla, memorinda, klopodema, instruisto, bubilema, facilažo, korekteco, korektažo, vizitkarto, poŝtkarto, stampilo, presažo, gravuristo.

TEMA 37

Odată (odinioară, cindva) am uitat undevă caetul meu, poate în clasă la liceu. Ești cam (puțin) uituc, domnule, și ar trebui într'un fel oarecare să te corejezi. Imi spuneți aceasta pentru un motiv oarecare? Când profesorul (clasei) căuta pe elev, nu știu de loc unde este și cum ieși el. Este așa de ușor, în cit nu știu cum nu poate cineva înțelege. Cite scrisori imi vei scrie? Voiu scrie atitea scrisori, cite vei dori. Fi-vei atunci mulțumit? Sinteți prea sever. Înțelegeți deci, că eu nu pot mereu să fiu în tot locul în același timp și că de loc nu snt în stare (capabil) să vă mulțumesc în toate felurile. Avea intenția să nu cumpere nimic și la sfârșit cumpără tot. Am socotit[o] ca o datorie a noastră de a vă raporta despre afacere (chestie). Vă iau pe toți ca martori. Cauza, care l-a adus într'o astfel de stare,

nu o pot ghici. Poporul rus socotește clopotele [ca] ființe vii. Ia buretele, șterge tabla (neagră) și scrie cu creta. De odată se aude o muzică armonioasă de vals. D-v. niciodată nu pronunțați lămurit (clar), corect. Silabisește acest cuvint. Aceasta nu va fi niciăeri de văzut (vizibil). El scrisse îndată adresa, lipi plicul și duse numai de cit scrisoarea care va și sosi îndată. Cu cit (mai mult) îl cunoști, cu atît (mai mult) îl iubești. Aci taci de tot, aci prea flecărești. Paul este un copil harnic (muncitor) și iubitor de ordine (regulă). Se înțelege el este demn de laudă, dar fratele său este un ștrengar încorigibil, în tot deauna minciunos, neatent și de sigur nedemn de a primi vre-o recompensă. El se poartă foarte rău în toate ocaziile (împrejurările). În cerneală sau un creion ascuțit și o foaie de hirtie și dă-ți osteneala de a ajunge la perfecție cu scrierea ta. Oprește-te, ai făcut o greșală. Încearcă de șterge cu guma (de șters) acest titlu și o cifră. Meriți să primești un premiu.

T E M A 38

Mi vin jam vidis ie, sed mi ne scias kie. Mi certe estis tie, mi estis nenie aliloke, ĉar oni ju ne povas iri ĉien. Kiam la instruisto jam en gimnazio rakontis al ni belan historion, ni ĉiuj estis atentaj kaj silentaj. Tamen ne ĉiam estis tiel, eĉ preskaŭ neniam. Vi iel devas traduki tiun ĉi taskon; sed mi ne diras al vi. kiel. Tiel (tiamanier-) oni lernas plej bone la fizikon kaj la hemion. Oni neniam devas timi la penon. ĉar ĝi ĉiel plifortigas nian energion. Vi demandas, kial la poeto tion ĉi verkis? Certe ial (sau: pro ia kaŭzo). Tial (sau: pro tio) ni ne povas juĝi. Donu al mi iom da vino! Kiom vi volas? Kiom (sau: tiom kiom) vi havas. Ĉiom? Jes, mi prenos ĉiom (sau: la tuton) aŭ neniom (sau: tute nenion). La instruisto ne punis la infanon nenial (sau: pro nenio). Li punis lin ĉial, ĉar li estis kulpa, sed mi vetas ke li pardonos al li. Ju pli oni lernas, despli oni deziras lerni. La laboristaj klasoj estas lacaĵ vidinte ĉian reformon prokrastita. Estas tiom

da silaboj en la vorto «papero», kiom en la vorto «malbona», sed la lasta enhavas pli multe da literoj. Mi petas, ne indulgu lin. Por ia sprita vorto ĉe sian propran patron li ne indulgus. Ĉe tiuj ĉi vortoj li paliĝis.

TEMA 39

Cind va veni amabila D-v. soră ? Ea tocmai a venit aci. Acest elev este silitor și cu minte (prudent), dar nu indenjuns de muncitor ; temele (scrierile) lui sint intotdeauna așa de rău scrise, că nu pot fi cetite de profesorii lui, cari in fiecare zi, însă zadar nic, îl pedepsesc. După ce primii scrisoarea D-v. scrisei fără intrziere amicului D-v., dar el încă nu (mi-) a răspuns. De ce nu mergeți miine cu noi la teatru ? Fiindcă nici odată nu mă duc (acolo). Oare văzurăți aci portofoliul meu ? Niciodată, domnule, n'am văzut portofoliul D-v. aici ; de aceea cred că l-ați pierdut sau că vi s'a furat din buzunar : ați face bine prin urmare să uitați cit mai repede această mică nefericire. «A ! bună femeie (doamnă), crezi aceasta, dar asta nu este de crezut și cu cit mai mult mă gindesc la asta, cu atit mai mult—eu nefiind credul—crez că nu ești demnă de crezut.» «Atunci eu ași minți ?» «Intructiva, poate, socot eu, dar aceasta n'o voiu spune nicăeri și n'ai nevoie să te neliniștești intru nimic.» Eu învăț pe copiii mei Esperanto. De la nimeni n'am moștenit nimic. Blamul unui om competent trebue să fie mai importantă, de cit aplauzul altor persoane. Scrisorile au și fost pecetluite (sigilate). Autorul a lucrat cartea, editorul a editat-o, tipograful a tipărit-o, l'gătorul a broșat-o sau legat-o, librarul a vindut-o. In muzeu sint espuse picturi, statui și tot felul de obiecte de artă, antice ori curioase. Voiu cercetă acea inventiune și nu mă indoesc de profitul (folosul) pe care-l voiu aveți (primi). In congresul de la Dresda toți esperantiștii au cîntat in cor imnul «Espero». Inrede-te in omul cult (luminat). Prin munca noas-

tră îndărătnică s'a fîn lat (intenciat) o societate esperantistă.

T E M A 40

Tiu ĉi junulo skribis versojn tiel rimarkindajn pri la edziniĝo de sia amata (aminda) kuzino, ke ili estas tuj presotaj. Estu prudenta, mia kara infano, estu lernema, laboru dum vi estas juna, tiam, kiam la laboro estas ankoraŭ facila kaj neniam forgesu, ke la malfavoro (maldiligenteco) kaj la apatio ne estas rekompencataj. La poetoj kantas la gloron de la herouloj. La letero, kiam via frato iam skribis al mi, estas leginda, ĉar (tial ke) ĝi estas justa; iom severa eble, sed neniel partia. Tiu ĉi sinjoro scias bone la francan lingvon: li elparolas ĝin tre korekte: li estas kapabla diri parkere longajn versuojn, fabelojn, kaj eĉ tutaĵn fabelojn, tial li estas vidata ĉie kun plezuro (plezure), precipe en nia societo, kie li ĉiam scias interesi ĉiun. La veraĵ esperantistoj multe (sau: multon), oferas por la ideo de Esperanto. Li eniris per la piedpintoj, griucante kaj tremante per sia tuta korpo. Kiel ponardo penetras en nin ĉiu vorto.

SCRISOARE

Paris, in 5 Martie 1909.

Crezi poate, scumpul meu Paul, că eu sînt foarte leneș, fiindcă pînă acuma n'am răspuns la scrisoarea ta amabilă de anul trecut. Din nefericire adresa ta și-o uitasem și n'am putut-o găsi în anuarul (cartea de adrese) provincial. Ieri, din întimplare, un prieten, care tocmai acuma a venit la Paris și te cunoaște, mi-a vorbit de tine (cu mine despre tine) și mi-a dat știrea trebuitoare. Cu plăcere ascultai povestirea lui, căci astfel aflai că tu ești mereu tînărul muncitor, înțelept și raționabil (cu minte), cu care aproape doi ani întregi am lucrat așa de mult, pe cît este cu putință. Oare îți mai amintești cîte odată încîntătoarele noastre convorbiri (flecăreli) și discuții după cină? Ție îți plăceau mai mult ver-

surile autorilor noi (școlii nouă), eu preferam cărțile poezilor glorioși, cari au trăit în timpurile antice. Tu laudai pe Verlaine, Mallarmé ori pe talentatul poet român Eminescu, pe cînd eu traduceam cu rivnă (ardoare) cele mai subline pagini ale dramei lui Sofocle. De altminteră în tot locul fără excepție noi găseam dacă nu lecțiuni mari și laudabile, cel puțin acea iubire de frumos, care este lucrul cel mai de căpetenie (important) la autori. Acea iubire eră încă aceea ce ne-a unit la întia noastră întilnire.

Sper foarte mult că voi putea în curînd să te vizitez și în această plăcută speranță îți string mîinile din toată inima.

Al tău amic întotdeauna devotat.

Henric I.

INTREDĂRI

Vorbești(-mi) despre Henric și amicul său Paul: spune (-mi) despre ce concubinau ei adevăta? Henrico kaj lia amiko Paŭlo laboradis kune en Parizo dum preskaŭ du tutaj jaroj. Ili ofte babiladis post la vespermanĝo kaj precipe interparoladis pri la novaj kaj antikvaj poetoj.

Ceți(-ai) poezii de Eminescu sau de Alexandri? Jes, mi jam legis poeziojn de tiuj ĉi verkistoj kaj mi ofte legas ankoraŭ la plej belajn paĝojn el iliaj verkoj.

Cari poezi vă plac mai mult, cei noi sau cei antici? Mi preferas la antikvajn poetojn, sed mi konfesas, ke ni ofte legas ankaŭ la bonegajn poeziojn de la novaj verkistoj.

Care din toti autorii vă place mai mult și de ce? Mi preferas Eminescu, tial ke mi trovas en liaj verkoj la plej bonajn modelojn de rumana lingvo kaj la plej altajn paĝojn de poezieco.

LECȚIUNEA A NOUA

TEMA 41

Curintele de tradus : Precauțiune (paza de sine), precaut (circospect), acțiune (lucrare), activ, un brav (viteaz), a omiori, a cugetă, marfă, judecător, judecătorie (tribunal), datorie (morală), sănătate, bunvenit, supunere, a suplică (a rugă fierbinte), mulțumire, listă de nume (nomenclatură), eternitate (veșnicie), artificial, dreptate (intr'o părere), pașnic, cetățean, concetățean, militar, armată, pușcă, a sosi, din nou, cimitir (șintiriu), posesor (proprietar), lucru manual, vulnerabil, darnic, a se amuză, a cere pomână, care va urma (urmare), serviciu divin, unanim, punct de vedere, principat, regat.

Curintele de format : Dissendi, ekkanti, rediri, resendi, disjeti, ekbruligi, disdonaci, refari, ekridi, ekplori, kolera, kolerema, ekvidi, revido, regajni, libera, mallibera, malliberejo, vundebla, singardema, rricevi, postmarko, postwandato, imperiestro.

TEMA 42

Cred că știința este un instrument puternic de progres și că ea din ce în ce mai mult va conduce omenirea la adevăr. Oamenii zic că dacă ar fi bogăți ar dărui mulți bani săracilor. Oare într'adevăr ar lucra (face) astfel ? Fiindcă n'ai venit ieri, cred că vei veni mâine. Spune(-mi) când vei veni ca să fiu acasă. Indată ce începui să vorbească, văzui (auzii) că este induioșat și că va da permisiunea cerută. Ea crezui că el o trădează și că a început să iubească altă femeie. Pe tine cade blestemul, căci mult ai păcătuit. Cîștigul și paguba călăresc amindouă împreună. Înainte de a judeca, ascultă-ne. Fiindcă ești gentil îți voi da aceasta ca să fiu recompensat. Dv. mi-ați și dat ceva ca să fii recompensat. Incetează, incetează ! Oare ai de gînd să-ți bați joc de religie ? Budgetul Statului prezentat de guvern are o sumă egală la intrări și ieșiri

(venituri și cheltueli). El va fi votat neschimbat de amindouă partidele din parlament. Te aștept, afară numai (esceptînd) dacă vei fi bolnav. Deși sint puțin indispus, totuși voi veni, căci fără îndoială prefer să te vizitez, în loc de a mă plictisi singur. Spune servitoarei să aprinză lampa și să pue din nou mobilierul în ordine. Ziarele anunță că merseriașii greviști (cari fac grevă) s'au unit cu liga birjarilor și s'au dus multime mare să supne parlamentului o plingere despre starea lor mizerabilă (de sărăcie). Cînd (după ce) trecătorul a băut (deja) el insultă puțul. El merge deandoașele, incoace și incolo. La fiecare pas el se poticneș. Căpitanul este în cea mai furioasă dispoziție. Acel artist se supără (minie) ușor, ca și cum ar fi mereu ofensat, deși toți sint foarte precauți spre a nu răni mîndria lui [cea] foarte susceptibilă. Te felicit din toată inima pentru achizițiunea ta escelentă. Ai avut foarte (mare) dreptate să cumperi (cumpărînd) această moșie (proprietate). Primii esperanțiști se espuneau nu numai la o constantă batjocură, dar chiar la mari sacrificii, dar ei nu s'au temut, că lumea în ris (bătae de joc) li numeș utopiști. Du-te la minăstire!

T E M A 43

Mi bedaŭras, ke vi ne estas veninta (sau : ke vi ne venis) kaj esperas, ke vi venos morgaŭ. La garnizono en la ĉefurbo kalkulas dek mil homojn. Kvankam li ne diris ĝin, ni bone scias, kion li pensas kaj kion li faros, ĉar ni konas lin. Car oni tion promesis al mi, mi ĝin atendas kun certeco. Vi tiel laŭte parolas, kvazaŭ mi estus surda. Kion vi faros, se li agus tiel malbone? Anstataŭ ĉagreni, mi simple forirus, se mi ne estus devigata resti. Volu (bonvolu) diri al la bakisto (sau : panisto), ke li alportu al ni la panon je la dekdua [horo], kaj ke li ne forgesu hodiaŭ ankaŭ kunporti (sau : alporti) bulkon. La faritan donacon oni ne rericevas. Signas al mi, ke ni ne devas disiri, ne

dankante rec plej kore al nia onklo (s.a.u. : nian onklon). Li oscedis pro eno. Ni tre bone amuziĝis kaj nun ni ĉiuj reiros gaje hejmen. La cigano venis la difinitan tagon al la pastro. La oficioj staras antaŭ la fronto de la militistaro. Du sin interbatas tria profitas. Li forlasis la firmon, kiu estis fondata de li. Post la fino de l' batalo estas multaj kuraĝuloj.

TEMA 44

Vă rog, să vie îndată mătuşa Dv., căci am nevoie să vorbesc cu ea astăzi. E convenabil (se cuvine) ca preotul să pronunţe corect. Voiu aprinde pentru el o torţă (făclie) funebră (de doliu). Fiecăruia din soldaţi i s'a dat cîte douăzeci cartuşe. Spuneţi elevilor Dv. să ducă îndărăt în şcoală toate cărţile, de cari aveti nevoie. Ca incercare să se expire (sufle) numai asupra ei şi băşicile de spumă vor crăpa. Un cerc a crăpat la butoiu. Lipsa de bani a impus pacea. Bagajele (pachetele) mele sint în gară. Dacă darurile noastre sint prea frumoase, mă întreba eu, oare prietenii noştri nu le vor refuza? Îndată ce sora văzu pe fratele său (şi văzu fratele), ea începî să se plîngă, că el, în loc de a-i scrie în fiecare săptămînă, numai rareori dădî semne de viaţă : dar el răspunse, că ea n'are dreptate. Cu toate că am invitat din nou foarte amabil pe părinţii Dv., ei din nou nu au primit invitarea mea : fie că sint prea bătrîni şi slabi, fie că se tem a se plictisi în societatea noastră. Înainte de a vorbi, trebuie să ne gîndim. Deodată începe să pice o ploaie şi să ningă în acelaşi timp. Voiu unge cu venin sabia mea şi de-l voiu sgrîia măcar uşor, el va pieri de o moarte neîndolnică. Regele însuşi veni cu cei mai eminenti curteni ai săi. Fă în aşă chip (fel) ca fiecare să fie convenabil. Goneşte mizeria (sărăcia) pe uşe, eu se va întoarce pe fereastră. Ca să aveţi dreptate, ar fi nevoie, ca omenirea să fie perfectă, dar ştiţi tot aşă de bine ca şi mine, că aceasta nu este realitatea. Nu arunca bucaţi de hirtie în grădină. Eu nu mai

cred că el să vie (că va veni) și de aceasta îmi pare foarte rău (ac-asta o regret foarte mult). În ciuda voastră voi face aceasta. În ciuda tuturor argumentelor el nu se convinsese. Fie-ți milă de mine păcătosul !

T E M A 45

Tuj kiam mi ricevis vian leteron, mi ekskribis, sed mia laboro ne estas ankoraŭ finita. Por ke tiu ĉi bieno estu lia (sau : al li, sau : aparteni al li), estus necese, ke li aĉetu ĝin aŭ ke oni donu ĝin al li, sed mi kredas, ke li ne havas monon kaj mi estas certa, ke la nuna posedanto ne donos ĝin al li. Por ke vi regajnu (sau : retrovu) la perditan tempon, mi d-mandas min, ĉu vi ne devos labori tage kaj nokte. La reĝo ne zorgis pri siaj soldatoj. Estas pli honore forgesi tian kutimon ol ĝin sekvi. Se miaj gepatroj tion (ĝin) permesus, mi irus kun vi, sed mi ne scias, ĉu ili tion volos kaj mi eĉ timas ke ili ne volos, kvankam mi tre bone fartas hodiaŭ. Nia maljuna amiko, la juĝisto, diris, ke tro ofte, laŭ tio se oni estas riĉa aŭ malriĉa, oni estas juĝata indolge aŭ severe. La juna kuracisto disdonis almozojn al ĉiuj malriĉuloj en la vilaĝo, kvankam, bedaŭrinde, li ne estas riĉa. Mi nenion alian sorbis ol kafon. Ju pli oni havas, des pli oni avidas. La reĝo zorgas pri siaj korteganoj, por ke ili gardu (observu) la etiketon. Li promesis reveni al ni akurate je la sepa.

DIALOG

Avarul (Molière)

Actul II. Scena VI.

Harpagon, Frusina.

Harpagon (incet). Totul e bine. (tare) Ei bine. Frusino, ce este ?

Frusina. O, Doamne ! Ce bine sinteți astăzi și ce față inadevăr plină de sănătate aveți !

Harpagon. Cine ? Eu ?

Frusina. Nici odată nu v'am văzut cu o față așa de fragedă și așa de bună (bravă).

Harpagon. Adevărat ?

Frusina. Cum ! Nici odată în viața D-v. n'ați fost așa de tânăr, cum sînteți acuma, și se văd tineri de 20 de ani, cari sînt mai bătrîni ca d-v.

Harpagon. Totuși, Frusino, eu am șaizeci de ani, la drept vorbind (socotînd bine).

Frusina. Ei bine, (și) ce e (cu) asta ? Șaizeci de ani ? Frumoasă treabă ! Asta e vîrsta înflorită și D-v. acum intrați în anotimpul cel frumos al vieții omenești.

Harpagon. E adevărat ; dar socotesc că 20 de ani mai puțin n'ar fi totuși de lepădat (incomozii).

Frusina. Ce glumiți ? N'aveți nevoie de asta ; D-v. sînteți plămădit dintr'un așa aluat (cocă), că veți trăi pînă la o sută de ani.

Harpagon. Crezi asta ?

Frusina. Negreșit ; aveți toate semnele pentru asta. Ridicați-vă capul. O ! iată ce bine se vede între ochii D-v. semnul de viață lungă !

Harpagon. Oare te pricepi (ești îndemănatecă) la asta ?

Frusina. Fără indoială. Arătați-mi mîna. A ! Doamne ! Ce linie de traiu îndelungat !

Harpagon. Cum ?

Frusina. Nu vedeți, pînă unde se întinde această linie ?

Harpagon. Ei bine ? ce însemnează asta ?

Frusina. Pe Dumnezeuul meu ! am zis 100 de ani ; dar veți pași peste 120.

Harpagon. Este cu puțință ?

Frusina. O să fie siliți să vă omoare (tae), mă prind. Veți îngropă (veți supraviețui) pe copiii D-v. și pe copiii copiilor D-v.

Harpagon. Cu atît mai bine ! Cum stă[m] acuma [cu] afacerea noastră ?

Frusina. Mai trebuie să întrebî de ea ? A-văzut cinevă că eu mă ocup de o afacere, pe care să n'o duc la bun sfîrșit ? Mai ales la căsătorii am o inde-

minare minunată. Nu se află în lume partide, a căroră unire să n'o reușesc în scurt timp și socot că, dacă mi-ași pune în cap, ași însura pe sultanul Turcilor cu republica Veneției. Nu fură de sigur așa mari piedici în afacerea noastră. Fiindcă am relațiuni cu acele doamne, am convorbit temeinic cu ele despre D-v, și spasei mamei despre gindul (intenția) care vă apucă pentru Mariana numai fiind că o văzurăți trecind pe stradă și făcându-și vînt (cu evantaiul) la fereastra ei.

LECȚIUNEA A ZECEA

TEMA 46

Cuvintele de tradus : Vijelie, arc (de tras), cale ferată, cascadă (cădere de apă), peninsulă, curcubeu, parfumat (frumos mirositor), apus de soare, răsărit de soare, universal, apus de soare, a [se] grăbi, creator (care crează), creator (care a creat), mintuitor (care mintuește), tren, deal (colină), furtună, locuitor din insulă, plantă, păenjiniiș (pinză de paijen), adîncătură, prăpastie, șes, adîncime, turburcală, pui de leu, loboc de gîscă, arhipelag, ghetar, livede, fulg de zăpadă, potcoavă, parfumor (negustor ori fabricant de parfum), foale (foi de suflat), țigaret, băntură (act), a usca, a se usca, a topi, a se topi, fluidifiabil, de dorit, a blama (critică), pasăre de pradă, trăsura (căruță), potecuță, cimitir, istm, peninsulă, vierme (gîndac) de mătase, un nerușinat, a face proces.

TEMA 47

Cînd plecași, isprăviseși deja scrisoarea? Da, eu ies numai cînd mi-am sîrșit lucrul. Cîntărețul va fi cîntat deja cînturile (cîntecele) la ora nouă. Mergînd la ora opt îl vei auzi, dar mai tîrziu totul va fi sîrșit. Noi am fi (fost) cetit cartea, dacă maestrul ne-ar fi dat-o, dar nu e nevoie să-o avem acum, căci vom primi mîine altă carte. Este imperios necesar ca D-v. să fi primit scrisoarea lui, înainte de a hotărî ceva. Cînd ați ordonat, eu eram deja pe cale de a pleca. Lucrînd el a cîștigat, jucînd va pierde. Amabilul tînăr este foarte iubit, el a fost întotdeauna lăudat și va fi invidiat. Acea carte bună a fost, este și va fi cetită de toți. Lucrul D-v. este foarte bine făcut. Am văzut că el (lucrul) a fost făcut încet și cu grijă. Casa noastră se va construi în curînd. Cînd ea va fi construită, veți veni la noi. Este de dorit ca să veniți îndată. Asta eră (atunci) cînd regii pășteau turmele (cirezile). Sub pătura de nămol s'au găsit deja urme neîndoioase de existență

a locuitorilor vechi (antici). Calul tot dădea din condă. Vă vom urmă în gura morții. Spre a ineca nu cine zici că e terbat. Nu gunoia iarba (buruiana) veninoasă ca și mai mult să crească. Stelele se revărsă din cer într'o ploaie de foc. Răstoarnă totul cu susul în jos. Ar fi nebunesc (lucru) de a înnoți de-andoasele, cînd țărîmul este dejă așa departe. Spre marea mea mirare el consinți.

T E M A 48

Mi estis ekskribinta (sau : mi jus volis skribi). kiam via letero alvenis kaj mi decidigis resti. Li estos fininta sian laboron. kiam vi vizitos lin. Mi ne estus tiel parolinta, se vi estus dirinta tion al mi antaŭe. Mia frato estis tiel malsana la lastan semajnon, ke li ne povis eliri. Ni estus amataj. Ĉu vi ne estis mallaudatā ? Laborante, mi multe lernas, kaj laborinte, mi lernis ; laboronte, mi multe lernos. Laboranto, laborinto, laboronto. Vundanto, vundito, vundoto. Estas necese, ke ni pugu. Hierati estis tre varme. Ho ! Dio ! kion vi faras ? La limoj de nia forto estas niaj legoj. Ĉiu vulpo sinu voston laŭdas. Ne voku diablon ĉar li povas aperi. Tiu [ĉi] terura ekzemplo servu al li kiel instruo.

T E M A 49

Sgomotul (răsunetul) nasului lui, cînd și-l curată, ar putea goni pe oameni prin urechile acului. Nu e mare mirare dacă e frig în vale, cînd ninge pe munte. Corb la corb nu scoate (impunge) ochiul. Egiptul nu este un șes uniform, ci o țară ondulată. El mă va arunca în mizerie și rușine. Cu nechezat de cai se amestecau strigăte de minie, gemete grozave de durere și desperare ale răniților. Fiecare dată, cînd regele va ridică cupa, tunurile să bubue. Voiu găsi simburile adevărului, chiar de ar sta în cea mai adîncă ascundere (ascunzătoare). Ariciul se îndoae în cocoloș în caz de pericol. S'a ordonat să se dea bolnavilor supă de ovăz. A [ne] teme că o limbă internațională va distruge limbile naționale,

este tot așa de caraghios, ca a [ne] teme că poșta ar amenința să nimicească convorbirile verbale între oameni. Noi facem manifestație și propagațiune pentru esperantism nu pentru vreun folos, dar din cauza semnificațiunii, de o însemnătate incomparabilă, pe care o prezintă (are) esperantismul pentru întreaga omenire. Toată înalta noastră cultură și civilizație o datorăm numai posesiunii unei limbi, care ne dă posibilitatea schimbului de idei (gîndiri). Virsta copacului se cunoaște după numărul straturilor din trunchiu. El se sbăteu ca un pește pe uscat (afară din apă). Revăzîndu-și pe mama sa, după o boală lungă, tinărul strigă (a fost strigînd), că această vedere îl va reînvița. Ne salutată (fiind) de amicele sale, soția medicului ieșise din casa noastră, cînd eu am sosit. Înainte de a scrie, ar fi trebuit să vorbești cu ea despre această afacere. Fără îndoială, tată, și într'adevăr avusesem de gînd să-i spun din gură totul, dar fiindcă ea plecase, i-am scris din nevoe, pentru ca ea să afe voința mea. După ce vîntul scuturase (făcuse să cază) frunzele arborilor, noi preferam să rămînem acasă, de cît să ne plimbăm în pădure, deși adeseori vremea eră foarte plăcută. Îndată ce sora mea va fi (fost) venit noi ne vom despărți: eu plecînd la Paris ea rămînd singură acasă. Fără a te teme de cîini, dormi liniștită, pisico, în cușca cîinilor. În limba Esperanto noi vedem (și avem fără îndoială dreptate), viitoarea a doua limbă a oricărui om cult (înstruit).

TEMA 50

Iru antaŭen (antaŭen iru), miaj infanoj, ne timante la dangeŝon. Gis kiam la vagonoro estos alveninta (alvenos), mi havas ankoraŭ sufiĉe da tempo (sufiĉan tempon), por kuri hejmen (domen) kaj diri al mia bofrato, ke li venu kun ni sur la kamparon. Nu, Peĉjo; faru tion (ĝin), kaj rapidu! Tuj kiam la neĝo estos kovrinta la teron, ni iros sur la monteton. Estas necese ke vi marŝu pli rapide

(sau: vi deyas iri pli rapide, kiam la nebulo kovras la valon. Ciu cigano sian martelon laudas. Inter lupoj, krin lupe! Ni estus, promonintaj hieraŭ, se la vetero ne estus estinta glacia: la vento estis ekblovinta fortege kaj la neĝo baldaŭ estis falinta je grandaj neĝeroj, kiam ni decidis resti apud la fajro. Kiam ni reeniris en la domon (sau: reenirinte hejmen), ni sciigis, ke nin (patro estis) ĵus alveninta, ne skribinte, ke oni pretigu (preparu) al li (sau: por li) ĉambron. Subite la veturilo kliniĝis: ĝi traŝis en la kavon. Abomena kreitaĵo estas la araneo! La simio grimpis sur la arbo kaj la serpento rampis en la riveron. Iru hejmen en paco!

Sedința Grupului Esperantist „Înainte”. Luni,
25 Septembrie 19.., în localul lui propriu

Dare de seamă (Proces-Verbal)

Cind membrii grupului sînt destul de numeroși, președintele deschide ședința.

După regulamentul (statutei), secretarul citește procesul-verbal despre ședința trecută, care se aprobă și se adoptă fără discuție.

Președintele citește ordinea de zi, al căreia primul punct este: Cuvîntarea d-lui H. despre ultimul Congres al Esperantistilor.

Această cuvîntare, bogată în amănunte interesante și comice, este foarte aplaudată.

Atunci președintele explică al doilea punct din ordinea de zi: Despre propaganda în oraș, mijloace eficiente.

D-l G. cere cuvîntul: D-sa propune să se organizeze o mare serbare în teatrul orașului.

D-l B. îl contrazice, opiniind că o astfel de serbare este prea costisitoare și nepractică. Ca cea mai bună propagandă pentru a învinge indiferența publicului și a înrola noi adepți, D-sa propune să se organizeze o serie de cuvîntări publice în diferitele cartiere, unde s'ar împărți broșurile de propagandă, cari au o influență eficientă asupra celor indiferenți.

D-l C. apără cu vioiciune propunerea d-lui G. ; D-sa nu numai pretinde, dar chiar este sigur că în grup se află un număr (cantitate) suficient de persoane, și de artiști îndemânateci, cari ar primi cu plăcere să ia parte în concertul sau reprezentăția teatrală ce se va organiza ; D-sa conchide că în acest chip jurnalele din oraș vor face bune dări de seamă de propagandă despre serbare.

După o scurtă discuție între d-l G. și d-l B., se pune la vot organizarea în principiu a unei serbări ; propunerea d-lui G. se primește cu majoritate de 84 voturi.

Președintele face o comunicare despre organizarea de noi cursuri de Esperanto în luna viitoare, cari vor fi conduse de d-l T. ; reproșază citorva membri de comitet lipsa lor de entusiasm. D-sa constată că nu toți membrii plătesc de bună-voe, fără înștiințare prealabilă cotizația, condiție esențială a prosperării societății. D-sa adaogă că după convingerea sa trebuie să considerăm ca cel mai favorabil momentul spre a aranja concursuri de traduceri și examene pentru certificat (atestat) de studiu (învățătură).

Președintele dictează și secretarul notează pe ciornă aceste puncte, ce se vor trata în ședința viitoare, Ordinea de zi fiind epuizată (terminată) ședința este ridicată la ora 11.

După «Esperanto la ĉiutaga vivo» de Fr. Swagers kaj Ad. Finet. Anvers

TABLA DE MATERII

	<u>Pag.</u>
Lecciónua întâia.—Temele : 1—5.—Bucată de cetire.—Exerciții de convorbire.	3
Lecciónua a doua.—Temele : 6—10.—Bucată de cetire.—Exerciții de convorbire.	7
Lecciónua a treia.—Temele : 11—15.—Bucată de cetire.—Exerciții de convorbire.	11
Lecciónua a patra.—Temele : 16—20.—Bucată de cetire.—Exerciții de convorbire.	15
Lecciónua a cincea.—Temele : 21—25.—Scrisoare.—Exerciții de convorbire.	20
Lecciónua a șasea.—Temele : 26—30.—Scrisoare.—Exerciții de convorbire.	25
Lecciónua a șaptea.—Temele : 31—35.—Scrisoare.—Exerciții de convorbire.	30
Lecciónua a opta.—Temele : 36—40.—Scrisoare.—Exerciții de convorbire.	35
Lecciónua a noua.—Temele : 41—45.—Dialog (din Avarul).	40
Lecciónua a zecea.—Temele : 46—50.—Proces-Verbal al unei ședințe esperantiste.	46

LA REVUO

Internacia monata literatura gazeto en Esperanto

La sola, kiu estas honorata per la konstanta kunlaborado de

D^o L. L. ZAMENHOF

Aŭtoro de la lingvo Esperanto

La Revuo publikigas novelojn, teatraĵojn, romanojn, poezion, seriozajn studojn pri popolmoroj, historio, geografio, k. c. Ĉiu numero enhavas bibliografian parton, tutmondan kronikon kaj felietonon.

Konkursoj estos organizitaj.

Ĉiu numero havas 48 paĝojn da plej bona teksto!

Ĉiu jaro de *La Revuo* komenciĝas la 1^a de Septembro.

Specimenoj estas senpage senditaj.

Oni abonas :

ĉe la Librejo CAROL P. SEGAL, Librăria nouă, 78, Calca Victoriei,
BUCUREȘTI, jara abono. . . . . Lej 7

KOLEKTO DE « LA REVUO »

Literatura Fako.

- Angla lingvo sen profesoro**, unuakta komedio de TRISTAN BERNARD, trad. de GASTON MOCH.
Unu volumo in-8, 41-paĝa (*broŝurita*). . . . . Fr. 4 *
- Aspazio**, tragedio en kvin aktoj, de A. SVJENTOŬOVSKI, trad. de D^o LEOZO ZAMENHOF.
Unu volumo in-8, 151-paĝa. 2 50
- Bukedo**, artikoloj pri literaturaj kaj beletristikaj demandoj, de Ch. LAMBERT.
Unu volumo in-8, 157-paĝa. . . . . 2 *
- Imenago**, novelo de THORSON STORM, trad. de ALFRED BADER.
Unu volumo in-8, 33-paĝa (*broŝurita*). 75
- La Farnono**, romano de PRUS, trad. D^o BEIN.
Tri dikaj volumoj in-8 (*broŝuritaj*) . . . . . Ĉiu . . . 2 *
- La Libro de l'Humoraĵo**, originale verkita de PAUL DE LENGYEL.
Unu volumo in-8, 195-paĝa. 2 50
- La Reĝo de la montoj**, de Ed. ABOUT, trad. de G. MOCH, ilustr. de DORE.
Unu volumo in-8 (en preparo) 3 50
- La Rompantoj**, kvin monologoj kun ilustraĵoj, originale verkita de F. PUJOLA-VALLES.
Unu volumo in-8, 41-paĝa . . . . . 1 *
- La Tria**, memoraroj pri la Tria Kongreso.
Unu volumo in-8, 38-paĝa, ilustraĵoj ekster tekste 1 50
- Lauĵroj**, kolekto de premitaj verkoj en la unua literatura konkurso de « La Revuo ».
Unu volumo in-8, 138-paĝa. . . . . 2 *
- Makbeto**, kviusakta dramo de SHAKESPEARE, trad. D^o LAMBERT.
Unu volumo in-8, 123-paĝa . . . . . 2 *

Verkaro de D^{ro} L. L. ZAMENHOF

Ciu Esperantisto devas nepre posedi la verkojn
de nia Majstro!

Instrua Fako.

Fundamento de Esperanto :

Eldono Franca, Angla, Germana, Rusa, Pola (<i>bindita</i>).	Fr. 3	•
La sama, (<i>broŝurita</i>)	2	•
Oni vendas aparte { Ekzercaro (kvinlingva), <i>broŝurita</i>	• 75	
{ Universala Vortaro (kvinlingva), <i>broŝurita</i>	1	•
Eldono Hispana	1	•
— Itala, traŝnita de S ^{ro} ROSA JUNCK	1	•
— Greka — S ^{ro} KONSTANTINO KULURI	1	•
— Rumana — « Societateă Esperantistă Romană »	1	•

Literatura Fako.

Fundamenta Krestomatio , Ekzercoj, Fabeloj kaj Rakontoj. Artikoloj pri Esperanto, Poezioj. Unu volumo in-16, 460-paĝa (<i>broŝurita</i>).	1 r.	3 50
George Dandin , komedio en tri aktoj de MOLIERE. Unu volumo in-8, 51-paĝa		1 20
Hamleto , tragedio en kvin aktoj, de SHAKESPEARE. Unu volumo in-16, 170-paĝa (<i>broŝurita</i>)	2	•
Ifigenio en Taŭrido , dramo en kvin aktoj de GOETHE. Unu volumo in-8, 103-paĝa	2	•
La Fredikanto , libro el « LA BIALTO ». Unu volumo in-8, 28-paĝa (<i>broŝurita</i>)	•	75
La Iselmara , libro el « LA BIALTO ». Unu volumo in-8, 105-paĝa	2	50
La Rakistoj , dramo en kvin aktoj de SCHILLER. Unu volumo in-8, 141-paĝa	2	•
La Revizoro , komedio en kvin aktoj de N. V. GOGOL. Unu volumo in-8, 100-paĝa (<i>broŝurita</i>)	1	50
La Sentencoj de Salomon , libro el « LA BIALTO ». Unu volumo in-8 (en preparo)	•	•
La Virineto de maro , tabelo de ANDERSEN, kun ilustraĵoj de H. M. KRØJER. (El la Fundamenta Krestomatio.) Unu volumo in-8, 42-paĝa (<i>broŝurita</i>).	1	50

CĂRȚI APĂRUTE . . .

sub auspiciile

SOCIETĂȚII ESPERANTISTE ROMÎNE

ÎN EDITURA LIBRĂRIEI HACHETTE et Co, PARIS :

- Primele lecțiuni de Esperanto de Th. Cart, traduse de D-r G. Robin . . . . . Lei 0.50
Fundamento de Esperanto de D-ro Zamenhof, ediția românească de D-r G. R. și D. M. . . . . » 1.10
Coprinde dicționarul universal Esperanto-Romîn cu peste 2.200 cuvinte. Trebuincios și recomandat tuturilor esperantiștilor fiind lucrarea pe care se bazează construcțiunea limbii Esperanto.

ÎN EDITURA ESPERANTO.-București. I. C. Brătianu 5 :

- Mic manual de Esperanto . . . . . » 0.25
Cea mai bună și mai cîtină broșura de propagandă. 32 de pagini coprinde toată gramatica limbii Esperanto, exerciții, un vocabular cu 700 cuvinte, exerciții de conversații și un mic istoric al limbii.

VOR APARE SUCCESIV :

- Ce este Esperanto ?
Evoluția și viitorul ideii unei limbi internaționale, de Unu el text Esperanto și Romîn.
Dicționar Romîn-Esperanto.
Dicționar Esperanto-Romîn.

CĂRȚI RECOMANDATE PENTRU PERFECTIONARE :

- Fundamenta Krestomatio de la lingvo Esperanto » 3.50
Unua Legolibro de D-ro Kabe . . . . . Lei 2.10
Sub la Negro de A. Porchat trad. de J. Borel . . » 1.25
Elektitaj Fabeloj de Fratjoj Grimm . . . . . » 2.10
Karolo de E. Privat, legolibro por Esperanto- » 0.70
lernantoj . . . . .
Esperanta Internacia Biblioteko : No. 1, Legolibreto de J. Borel ; No. 2, Fabeloj de Andersen ĉiu numero » 0.35

Depozit general la :

ESPERANTO-OFFICEJO
LIBRARIA LEON ALCALAY

București, Calea Victoriei 37.

Tipografia DOR. P. CUCU. — București, Lipsșani 1

Biblioteca Universității „Lucian Blaga” din Sibiu